E L Ő T E R J E S Z T É S
Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. december 11-i ülésére

Tárgy: Javaslat a TOP Plusz-6.1.4-23 pályázaton való indulásról.
Melléklet: Részletes pályázati kiírás; Területspecifikus melléklet; Konzorciumi Együttműködési Megállapodás.
Előterjesztő: Tóthné Kriszt Judit polgármester
Készítette: Katona Éva jegyző
Véleményezi: Pénzügyi, Fejlesztési és Ügyrendi Bizottság

Tisztelt Képviselő-testület! Tisztelt Bizottság!

Szigetcsép Községi Önkormányzatnak a Területi Operatív Program Plusz „Aktív turizmus fejlesztése" című pályázaton való indulásra nyílik lehetősége. A pályázat benyújtási határideje 2024. január 19., a projekt fenntartási ideje 5 év a megvalósítás után. A felhívás keretében támogatott projekt támogatási intenzitása 100%, a projekt Európai Unióval elszámolható költségeihez alapesetben nem kell önerőt biztosítani. A projekt fizikai befejezésének határideje legkésőbb 2029. június. 30.

A TOP Plusz-6.1.4-23 pályázat az aktív turizmus fejlesztését helyezi előtérbe, mely térségünkben a vízi és kerékpáros turisztikai fejlődését jelenti elsősorban. A pályázat során több megállópontot (összesen hat) szükséges betervezni, melyek turisztikai hálózat kialakulását teszik lehetővé. A Kis-Duna menti Turizmusfejlesztési Klaszter tagjaival összehangolt módon kialakított hálózatos fejlesztésben Szigetcsép Községi Önkormányzatnak is lehetősége van helyszínnel pályázni.

A projekt a több helyszínre és településre való tekintettel konzorciumi formában kerül benyújtásra, a konzorcium vezetője az előzetes egyeztetések után az RS Ökorégió Nonprofit Kft. lesz. A pályázat kapcsán az előkészítési feladatok már haladnak, előzetes tervezői bejárás megtörtént, valamint a projekt koordinálását végző Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal való egyeztetések is elkezdődtek.

Szigetcsép Községi Önkormányzatnak projekt tervezete a következő: A Napos út végén található önkormányzati ingatlan területrendezése, elsősorban a veszélyes fák kivágása, bokrok irtása, valamint a szemét elszállítása. A megtisztított területen elhelyezésre kerülne egy tűzrakóhely, esőbeálló szaletli padokkal és asztallal. Legalább két térfigyelő kamera elhelyezése szükséges, hogy megakadályozzuk a területen az újabb zöldhulladék lerakását. A jelenlegi stég helyére egy evezős stég telepítését tervezzük, a stég és a - kaviccsal szilárdított - „parkoló" között egy stabilizált feljáróval.

A projektben együttműködő települések: Ráckeve, Kiskunlacháza, Dunavarsány, Szigetcsép.

A részletes pályázati kiírás, a területspecifikus melléklet és a konzorciumi együttműködési megállapodás a pályázat benyújtására az előterjesztés mellékletét képezi.
A szükséges tervezői előkészítési tevékenységet, a pályázati dokumentáció összeállítását az RS Ökorégió Nonprofit Kft. végzi saját forrásából, így önkormányzatunkra ezek nem rónak többletköltséget.

Fentiek figyelembevételével kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

Tárgy: Javaslat a TOP Plusz-6.1.4-23 pályázaton való indulásról.

……/2023. (XII. 11.) KT. számú határozat

1. Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a TOP Plusz-6.1.4-23 pályázaton indulni kíván.
   A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert a pályázati induláshoz szükséges egyeztetések lefolytatására.

2. Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a pályázati felhívásban előírt összetett feltételek miatt úgy dönt, hogy a pályázatot konzorciumi együttműködés keretében nyújtja be, amely együttműködésben a konzorcium vezetője az RS Ökorégió Nonprofit Kft., Szigetcsép Községi Önkormányzat pedig konzorciumi partner.
   A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert a konzorciumi megállapodás aláírására.

Felelős: Tóthné Kriszt Judit polgármester
Határidő: Azonnal

Szigetcsép, 2023. december 6.

SZIGETCSÉP KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT Polgármestere

Tóthné Kriszt Judit
polgármester

FELHÍVÁS

Aktív turizmus fejlesztése

TOP_Plusz-6.1.4-23

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	**<u>Főtevékenységtől függően:</u>** Helyi önkormányzatok (GFO 321) és társulásaik (GFO 327) és többségi tulajdonú gazdasági társaságaik (GFO 11, 57) Meghatározott országos sportági szakszövetségek (GFO 515) Egyéb, alapító okirat szerint aktív turizmussal is foglalkozó szövetségek (GFO 516, 517) és egyéb, alapító okirat szerint aktív turizmussal is foglalkozó egyesületek (GFO 529, 521) Jogszabály szerint az országos jelentőségű védett természeti területek természetvédelmi kezelésért felelős szervek: nemzeti park igazgatóságok (GFO 312) Többségében állami aktív turizmussal foglalkozó nonprofit gazdasági társaságok GFO: 572) Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft. (GFO 572) Geoparkokat működtető, többségében állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572) és civil szervezetek (GFO: 529) Natúrparkokat működtető, többségében állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572) és civil szervezetek (GFO: 529) Védett természeti területek kezelését végző, többségében állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572) és civil szervezetek (GFO: 529), Állami tulajdonú erdőgazdaságok (GFO 113,114); MÁV-Start Zrt., GYSEV Zrt. Kisvasutakat üzemeltető alapítványok (GFO 517, 521, 529, GFO 563, 565, 569) **<u>Kizárólag konzorciumban:</u>** Önkormányzati Hivatal (GFO 325)Térségi fejlesztési tanács (GFO 362), Egyházi jogi személyek (GFO 55); Európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) – (GFO144), Országos Vízügyi Főigazgatóság és regionális vízügyi igazgatóságok Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű alábbi GFO kóddal rendelkező civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 517, 521, 529, GFO 563, 565, 569) A vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek önkormányzatai (GFO 321), illetve azok többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságai (GFO 11, 57), amelyek a Fenntartható Városfejlesztés) keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség a felhívás 1.1 pontja alapján.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	A. Országos jelentőségű aktív turisztikai hálózatok fejlesztése B. Országos jelentőségű komplex ökoturisztikai infrastrukturális fejlesztések C. Állami tulajdonú kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése D. Példaértékű aktív- és ökoturisztikai beruházások és kapcsolódó egységes aktív- és ökoturisztikai szolgáltatásfejlesztés

Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	2023.10.06. 0:00:00-tól 2024.04.01. 23:59:59-ig. Vármegyénként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Minimum 200 000 000 Ft – maximum 4 322 263 804 Ft. Vármegyénként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem
Mennyi előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Max. 100%
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésének határideje 2029.június 30.
Hol valósítható meg a projekt?	A megvalósítás helyszíne a kevésbé fejlett régiók vonatkozó terület-specifikus melléklet szerinti vármegyéinek települései; kivéve: Budapest
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Minimum 59 db – maximum 160 db. Vármegyénként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon1, 63 812 236 458 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található,

[1]Az operatív programban rögzítettek alapján.

- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre az 1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozatban szereplő fejlesztési keret alapján,
- forrását az Európ/ai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság területi kiválasztási eljárásrend (TKR) szerint hoz döntést. A döntés előkészítés során az irányító hatóság Döntéselőkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27"), az Elszámolási Útmutató, a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27"-ben és az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27"-ben vagy az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban Korm. rendelet).

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei 6

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet? 6

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet? 8

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? 11

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet? 12

2. A projekttel kapcsolatos elvárások 14

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak? 14

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása 18

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt? 24

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások 32

3. A finanszírozással kapcsolatos információk 35

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást? 35

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége? 35

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni? 35

4. A projektvégrehajtás időtartama 36

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt? 36

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet? 36

5. Mérföldkövek, indikátorok 37

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni? 37

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni? 39

6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások 40

6.1. Mire nem kapható támogatás? 40

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során? 41

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni? 43

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek? 43

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások? 43

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban? 43

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén? 44

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek? 44

7. Elszámolhatóság 44

7.1. Mennyi előleg igényelhető? 44

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez? 46

7.3. Melyek az elszámolható költségek? 46

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó? 50

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak? 52
7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások? 55
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el? 56
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok 57
8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása? 57
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok? 57
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok 63
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések 63
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok 63
10.További információk 65
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak? 65
10.2. További dokumentumok 65
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége 66
12. Csatolandó mellékletek listája 67
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez? 67
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez? 67
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez? 67
13. A felhívás szakmai mellékletei 68
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése 68
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok: 68
13.3. További mellékletek 69

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

A) főtevékenységek esetén:

a) Helyi önkormányzatok (GFO 321) és társulásaik (GFO 327) és többségi tulajdonú gazdasági társaságaik (GFO 11, 57), kivéve a vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek önkormányzatai (GFO 321), illetve azok többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságai (GFO 11, 57), amelyek a Fenntartható Városfejlesztés keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

b) Egyéb, alapító okirat szerint aktív turizmussal is foglalkozó szövetségek (GFO 516, 517) és egyéb, alapító okirat szerint aktív turizmussal is foglalkozó egyesületek (GFO 529, 521)

c) Országos sportági szakszövetségek közül Magyar Kajak-Kenu Szövetség (GFO: 515) Magyar Kerékpáros Szövetség (GFO: 515) Magyar Vitorlás Szövetség (GFO 515), Magyar Sí Szövetség (GFO 515), Magyar Evezős Szövetség (GFO 515);

d) Jogszabály szerint az országos jelentőségű védett természeti területek természetvédelmi kezelésért felelős szervek: nemzeti park igazgatóságok (GFO 312)

e) Állami tulajdonú, aktív turizmussal foglalkozó nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572, 573)

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthat be támogatási kérelmet az alábbi szervezet:

a) Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)

b) Egyházi jogi személyek (GFO 55);

c) Európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) – (GFO144)

d) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)

e) Többségében állami tulajdonú erdőgazdaságok (GFO 113,114);

f) Országos Vízügyi Főigazgatóság és regionális vízügyi igazgatóságok (GFO 312)

g) Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft. (GFO 572)

h) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű alábbi GFO kóddal rendelkező civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 516, 517, 521, 529, 563, 565, 569)

i) A vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek önkormányzatai (GFO 321), illetve azok többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságai (GFO 11, 57), amelyek a Fenntartható Városfejlesztés keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.[2]

B) főtevékenység esetén:

a) Helyi önkormányzatok (GFO 321) és társulásaik (GFO 327) és többségi tulajdonú gazdasági társaságaik (GFO 11, 57), kivéve a vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek önkormányzatai (GFO 321), illetve azok többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságai (GFO 11, 57), amelyek a Fenntartható Városfejlesztés keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

b) Jogszabály szerint az országos jelentőségű védett természeti területek természetvédelmi kezelésért felelős szervek: nemzeti park igazgatóságok (GFO 312)

[2] A megvalósítás fő helyszíne nem lehet a vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani a TOP_Plusz-6.2.1-23 felhívás keretében. A Fenntartható Városfejlesztési eszközzel érintett városok és várostérségek közigazgatási területén megvalósuló beruházás (beruházási költség) értéke nem haladhatja meg a projekt összes elszámolható költségének 15%-át.

c) Többségében állami tulajdonú erdőgazdaságok (GFO 113,114);

d) Geoparkokat működtető, többségében állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572) és civil szervezetek (GFO: 529)

e) Natúrparkokat működtető, többségében állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572) és civil szervezetek (GFO: 529)

f) Védett természeti területek kezelését végző, többségében állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok (GFO: 572) és civil szervezetek (GFO: 529)

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthat be támogatási kérelmet az alábbi szervezet:

a) Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)

b) Egyházi jogi személyek (GFO 55);

c) Európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) – (GFO144)

d) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)

e) Országos Vízügyi Főigazgatóság és regionális vízügyi igazgatóságok (GFO 312)

f) Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft. (GFO 572)

g) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű alábbi GFO kóddal rendelkező civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 516, 517, 521, 529, 563, 565, 569)

h) A vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek önkormányzatai (GFO 321), illetve azok többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságai (GFO 11, 57), amelyek a Fenntartható Városfejlesztés keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.[3]

C) főtevékenység esetén:

a) Helyi önkormányzatok (GFO 321) és társulásaik (GFO 327) és többségi tulajdonú gazdasági társaságaik (GFO 11, 57), kivéve a vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek önkormányzatai (GFO 321), illetve azok többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságai (GFO 11, 57), amelyek a Fenntartható Városfejlesztés keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

b) Többségében állami tulajdonú erdőgazdaságok (GFO 113,114);

c) Jogszabály szerint az országos jelentőségű védett természeti területek természetvédelmi kezelésért felelős szervek: nemzeti park igazgatóságok (GFO 312)

d) MÁV Zrt. (GFO 114) MÁV-Start Zrt. (GFO 114), GYSEV Zrt (GFO 114).

e) Kisvasutakat üzemeltető civil szervezetek és alapítványok (GFO 517, 521, 529, GFO 563, 565, 569)

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthat be támogatási kérelmet az alábbi szervezet:

a) Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft. (GFO 572)

[3] A megvalósítás fő helyszíne nem lehet a vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani a TOP_Plusz-6.2.1-23 felhívás keretében. A Fenntartható Városfejlesztési eszközzel érintett városok és várostérségek közigazgatási területén megvalósuló beruházás (beruházási költség) értéke nem haladhatja meg a projekt összes, elszámolható költségének 15%-át..

D) főtevékenység esetén (kizárólag Pest vármegye esetében releváns):

a) Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft. (GFO 572), mint konzorcium vezető

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthat be támogatási kérelmet az alábbi szervezet:

a) Az 1.1. A-C pontjaiban felsorolt szervezetek.

Speciális előírások:

1. A fejlesztések konzorciumi formában is megvalósíthatók. A konzorciumi partnerek száma maximum 9 (Konzorciumvezető + konzorciumi tagok összesen 10).
2. 700 millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó támogatási igény esetén az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ konzorciumi partnerként történő bevonása szükséges.
3. A) főtevékenység esetén, a kérelem benyújtása előtt egyeztetni szükséges a projekt által érintett túratípust képviselő alábbi szakmai szervezetekkel (amennyiben nem az érintett szakmai szervezet által kezdeményezett és kidolgozott projektről van szó):
    - Magyar Természetjáró Szövetség (GFO: 517)
    - Magyar Kajak- Kenu Szövetség (GFO: 515)
    - Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség (GFO: 517)
    - Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Egyesület (GFO: 529)
    - Magyar Vitorlás Szövetség (GFO 515)

    A fenti szakmai szervezetek a részvételről a következőképpen dönthetnek:

    - Konzorciumi partnerként csatlakoznak az adott projekthez, vagy
    - Nem kívánnak részt venni a projektben. Amennyiben nem vesznek részt a projektben, erről nyilatkozatot állítanak ki, amelyet a támogatási kérelemhez mellékelni szükséges. Szükség esetén a nyilatkozat részeként szakmai előírásokat, javaslatokat is adhatnak a pályázó(k) számára.
4. A) főtevékenység esetén nem nyújthat be önállóan támogatási kérelmet, illetve nem lehet konzorcium vezető olyan civil szervezet, amely nem rendelkezik legalább 3 lezárt üzleti évvel. A szempontnak való megfelelés ellenőrzése az Országos Bírósági Hivatalnál letétbe helyezett beszámoló alapján történik, az alábbi elérhetőségen: https://birosag.hu/civil-szervezetek-nevjegyzeke.

A TKR kiemelt eljárásrendet alkalmazó vármegyék esetén a támogatást igénylők körére vonatkozó előírások – a fentiektől eltérő módon – a területi szereplőre vonatkozó területspecifikus mellékletben találhatóak meg. A Felhívás 13.3. pontja tartalmazza a területspecifikus mellékleteket, külön jelölve a TKR kiemelt eljárásrendben hirdető vármegyéket.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

1. Az ”ÁÚF 21-27” „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.

Nem nyújtható támogatás továbbá:

2. Azon szervezet részére,

amely nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal, amennyiben releváns.

amely nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.

3. Azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozatának nem tett eleget.
4. Olyan feltétellel, vagy olyan szervezetnek, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.
5. Azon vállalkozások részére, melyek a 651/2014/EU rendelet I. melléklete alapján mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülnek.
6. Amely azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a jelen felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a Projekt Előkészítő Tanulmányban (a továbbiakban: PET) vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.
7. Amely projekt nem illeszkedik a vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiához / vármegyei területfejlesztési programhoz (amely adott település esetén releváns); vagy térségi aktív turisztikai stratégiához (amennyiben releváns).
8. Amely projekt tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
9. Amely megvalósítás helyszíne Budapest.
10. Amely megvalósítás fő helyszíne a vármegyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
11. Amely a Vidékfejlesztési Program támogatási hatálya alá eső tevékenységhez kér támogatást;
12. Kerékpáros infrastruktúra (pl. kerékpárút, kerékpársáv, vegyes forgalmú út) építésére irányuló projektekre – a 2.3.2.2 pont kivételével – mivel ezek a TOP Plusz-6.1.3-21 hatálya alá tartoznak.
13. Amely a KEHOP Plusz hatálya alá tartozó tevékenységekhez kér támogatást.
14. Amely az IKOP Plusz hatálya alá tartozó kerékpáros turisztikai fejlesztésekhez igényel támogatást (Eurovelo 6, Eurovelo 14)
15. Amely támogatási kérelemben az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege nem felel meg a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében meghatározott minimum és maximum értéknek.

Csekély összegű támogatás esetén:

16. a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez,
17. elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
18. azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben

- a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
- a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,

19. exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
20. ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
21. olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
22. a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozások számára nyújtott támogatás teherszállító járművek megvásárlására.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén:

23. Nyomtatott vagy elektronikus formában közzétett sajtótermék és magazin kiadására,
24. a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
25. elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
26. azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben- a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy

    a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
27. nehéz helyzetben lévő vállalkozás[4] részére, kivéve, ha a vállalkozás 2019. december 31-én nem volt nehéz helyzetben, de 2020. január 1-je és 2021. június 30-a között nehéz helyzetbe került,
28. exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
29. ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,

[4] **12 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 6. §**
(4a) bekezdés: Ha a támogatási intézkedés a 651/2014/EU bizottsági rendelet és a 702/2014/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó állami támogatásnak minősül, a vállalkozást akkor kell nehéz helyzetben lévőnek tekinteni, ha legalább az alábbi kategóriák egyikébe beletartozik:
a) olyan társaság esetén, ahol a tagok felelőssége a társaság tartozásai tekintetében korlátozott, így különösen a részvénytársaság és a korlátolt felelősségű társaság esetében, ha a vállalkozás névértéken felüli befizetést is magában foglaló jegyzett tőkéjének több mint a felét felhalmozott veszteségei miatt elvesztette, különösen amennyiben a felhalmozott veszteségeknek saját forrásnak minősülő elemből történő levonásakor a jegyzett tőke felét meghaladó negatív eredmény keletkezik, b) olyan társaság esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozásai tekintetében, így különösen a közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, egyesülés és egyéni cég esetében, amennyiben a vállalkozás a saját tőkéjének több mint felét felhalmozott veszteségei miatt elvesztette,
c) olyan vállalkozás, amely ellen a fizetésképtelenségi eljárásról szóló uniós rendelet szerinti fizetésképtelenségi eljárás indult, vagy ellene hitelezői kérelmére a saját joga alapján ilyen fizetésképtelenségi eljárás indítható,
d) olyan vállalkozás, amely
da) megmentési célú támogatásban részesült és a kölcsönt még nem fizette vissza vagy a kezességvállalás időtartama még nem járt le, vagy
db) szerkezetátalakítási támogatásban részesült és továbbra is a szerkezetátalakítási terv hatálya alá tartozik,
e) kis- és középvállalkozások kivételével olyan vállalkozás, amely esetében az előző két évben a könyv szerinti idegen tőke és saját tőke aránya meghaladta a 7,5-et és a kamatok, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredménnyel számolt kamatfedezeti ráta kevesebb volt 1,0-nél.
(4b) bekezdés: A 651/2014/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó állami támogatások esetében a (4a) bekezdés a) és b) pontját nem kell alkalmazni
a) a kevesebb, mint három éve létező kis- és középvállalkozások esetében és
b) a kockázatfinanszírozási támogatásra való jogosultság szempontjából olyan kis- és középvállalkozások esetében, amelyeknél az első kereskedelmi értékesítéstől számítva hét év még nem telt el, ha a kis- és középvállalkozás a kiválasztott pénzügyi közvetítő hivatalos átvilágítása alapján kockázatfinanszírozási befektetésre jogosult.

30. a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,
31. azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
32. olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:

33. a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
34. elsődleges mezőgazdasági termeléshez nyújtott támogatás,
35. azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
    - a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
    - a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
36. nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére, kivéve, ha a vállalkozás 2019. december 31-én nem volt nehéz helyzetben, de 2020. január 1-je és 2021. június 30-a között nehéz helyzetbe került,
37. exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
38. ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
39. a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,
40. azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
41. olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
42. repülőtéri infrastruktúrához nyújtott támogatás,
43. kikötői infrastruktúrához nyújtott támogatás (a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 157. pontja szerinti infrastruktúra)
44. dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott támogatás,
45. olyan infrastruktúrához nyújtott támogatás, amelyre a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján (a 14. cikk szerinti regionális beruházási támogatás kivételével) nyújtható támogatás.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

Ha Ön Magyarországon bejegyzett cég, gazdasági társaság vagy olyan szervezet nevében nyújt be támogatási kérelmet, amely iratkezelő rendszere nem csatlakozott AVDH-DHSZ-hez[5] (vagy nincs iratkezelő rendszere), akkor az alábbiak szerint járjon el.

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a https://www.palyazat.gov.hu oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés" gomb használatával.
2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
   a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
   b) a nyilatkozatot azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl. ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: **https://magyarorszag.hu/**.
3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
   a) Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
   b) A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

   Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató (Tájékoztató a támogatást igénylőknek az Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés (AVDH, AVDH-DHSZ) igénybevételéhez) a **https://www.palyazat.gov.hu** oldalon elérhető. Kérjük, hogy a támogatási kérelem benyújtása előtt alaposan tanulmányozza át!

Ha Ön önkormányzat nevében nyújt be támogatási kérelmet, az alábbiak szerint járjon el:

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a **https://www.palyazat.gov.hu** oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés" gomb használatával.
2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
   a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
   b) a nyilatkozatot azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH-DHSZ) kell hitelesítenie. A nyilatkozat AVDH-DHSZ szolgáltatással történő hitelesítését az Önkormányzati ASP rendszer Iratkezelő szakrendszerében tudja elvégezni. A hitelesítéshez fontos, hogy a nyilatkozatot aláíró személy beosztása rögzítve legyen a szoftverben (Rendszer/Felhasználók menüpontban), annak érdekében, hogy az aláíró beosztása és az önkormányzat neve együtt megjelenhessen a hitelesített dokumentumhoz kapcsolódó záradékon. Ezzel biztosítható a nyilatkozatot aláíró képviseleti jogosultságának megállapítása.

[5] Olyan szakrendszer vagy iratkezelő rendszer, amelynek aláíró-modulja azzal biztosítja az aláíró azonosítását, hogy az igazolásba a nyilatkozattevő neve, beosztása, szervezeti egysége, a szervezet megnevezése és a nyilatkozattevő szervezeten belüli egyedi azonosítója kerül

3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH-DHSZ szolgáltatás igénybevétele után:

   a) Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH-DHSZ szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.

   b) A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

   Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató (Tájékoztató a támogatást igénylőknek az Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés (AVDH, AVDH-DHSZ) igénybevételéhez) a **https://www.palyazat.gov.hu** oldalon elérhető. Kérjük, hogy a támogatási kérelem benyújtása előtt alaposan tanulmányozza át!

Ha Ön olyan szerv nevében nyújt be támogatási kérelmet, amely az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 68/A. § (1) bekezdése alapján jogosult az AVDH-DHSZ szolgáltatáshoz csatlakozni (pl. egyéb költségvetési szerv, állami vállalat) és ezen szervezet szakrendszere (pl. iratkezelő rendszere) csatlakozott AVDH-DHSZ[6]-hez, akkor a szervezet nevében támogatási kérelmet benyújtó ügyintéző/képviselő az „ügyintézői" AVDH-DHSZ segítségével tudja hitelesíteni a nyilatkozatot. Ebben az esetben az alábbiak szerint járjon el:

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a **https://www.palyazat.gov.hu** oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés" gomb használatával.
2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:

   a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy

   b) a nyilatkozatot azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH-DHSZ) kell hitelesítenie. A nyilatkozat AVDH-DHSZ szolgáltatással történő hitelesítését a szervezet Iratkezelő szakrendszerében tudja elvégezni. A hitelesítéshez fontos, hogy a nyilatkozatot aláíró személy beosztása rögzítve legyen a szoftverben annak érdekében, hogy az aláíró beosztása és a szervezet neve együtt megjelenhessen a hitelesített dokumentumhoz kapcsolódó záradékon. Ezzel biztosítható a nyilatkozatot aláíró képviseleti jogosultságának megállapítása.
3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH-DHSZ szolgáltatás igénybevétele után:

   a) Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH-DHSZ szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.

   b) A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató (Tájékoztató a támogatást igénylőknek az Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés (AVDH, AVDH-DHSZ) igénybevételéhez) a **https://www.palyazat.gov.hu** oldalon elérhető. Kérjük, hogy a támogatási kérelem benyújtása előtt alaposan tanulmányozza át!

Több vármegyét érintő fejlesztések esetén ahhoz a vármegyei alprogramhoz szükséges a kérelmet benyújtani, mely vármegyében az Építéshez kapcsolódó költségekkel érintett tevékenységek nagyobb arányban valósulnak meg.

[6] olyan szakrendszer vagy iratkezelő rendszer, amelynek aláíró-modulja azzal biztosítja az aláíró azonosítását, hogy az igazolásba a nyilatkozattevő neve, beosztása, szervezeti egysége, a szervezet megnevezése és a nyilatkozattevő szervezeten belüli egyedi azonosítója kerül

2. A PROJEKTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatók önállóan (Szolgáltatások önállóan nem, csak a turisztikai infrastruktúrát érintő egyéb beruházások részeként támogathatóak.)

A. Országos jelentőségű aktív turisztikai hálózatok fejlesztése

a) Legalább 6 megállópontot tartalmazó, egy, vagy több vármegyét érintő aktív turisztikai hálózatok fejlesztése (pl. gyalogos, kerékpáros, vízi és lovas túratípusok esetében)

a1) Az útvonalhálózat és kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése (pl. megállóhelyek, pihenőhelyek, be- és kilépési pontok építése, felújítása)

a2) Aktív turisztikai túratípusok együttműködését, eszközváltást szolgáló tevékenységek, a túratípusok közötti átjárhatóságot megkönnyítő infrastrukturális fejlesztések (új építés, vagy felújítás),

a3) Az útvonalhálózat kitáblázása tájékoztató, útjelző és információs táblarendszerrel, valamint nyomvonalfestés.

B. Országos jelentőségű, komplex ökoturisztikai infrastrukturális fejlesztések

Olyan országos jelentőségű, egyedi ökoturisztikai fejlesztés támogatható, mely országos viszonylatban is meghatározó szerepű és ismertségű, kiemelkedő turisztikai értékkel bíró attrakciót hoz létre egy meglévő természeti érték vagy természeti örökség fenntartható ökoturisztikai hasznosítása céljából; jellemző tulajdonsága, egyedisége vagy különlegessége miatt önmagában is utazási döntést eredményez az ország bármely pontjáról.

A természeti értékekben rejlő turisztikai potenciál hasznosítását célzó, az adott térség természeti értékeire alapozott, országos jelentőségű turisztikai vonzerők, helyszínek, látnivalók létesítésére, védelmére, megőrzésére és bemutatására irányuló beruházások támogatása az alábbiak szerint:

a) Nemzeti parkok, többségi állami tulajdonú erdőgazdaságok, natúrparkok, geoparkok komplex ökoturisztikai infrastrukturális fejlesztései

b) Természeti értékek bemutatására alkalmas helyszínek ökoturisztikai fejlesztései

c) Turisztikai hasznosításához szükséges fogadási feltételek kialakítása és fejlesztése: (pl. látogatóközpont, többfunkciós bemutatótér kialakítása, fejlesztése, kapcsolódó épületállomány turisztikai célú fenntartható fejlesztése) természeti értékek bemutatása céljából

C. Állami tulajdonú kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése

a) - Turistafogadási feltételek kialakítása és fejlesztése;
   - Utasfogadó, utasforgalmi létesítmények építése, fejlesztése;
   - Szolgáltatási háttér infrastruktúra színvonalának emelése, kapacitások bővítése (pl. kiszolgáló létesítmények létesítése, felújítása).
   - Az egyes állomásokon, ill. vasúti megállóhelyeken a környezetbe illő pihenőhelyek létesítése, ezek infrastrukturális feltételeinek megteremtése: vízvételi lehetőség, szelektív hulladékgyűjtés, esőbeállók, tűzrakóhelyek kialakítása stb.

b) Turisztikai forgalomhoz kapcsolódó látogatóbarát funkciók bővítése, fejlesztése;

c) Vasúti pálya, gördülő állomány felújítása;

d) Gördülő állomány beszerzése;

e) Legfeljebb 10 km szakaszon a vasúti szakasz meghosszabbítása, amennyiben ezáltal a kisvasút vonzereje alátámasztottan erősíthető;

D. Példaértékű aktív- és ökoturisztikai beruházások és kapcsolódó egységes aktív- és ökoturisztikai szolgáltatásfejlesztés (kizárólag Pest vármegye esetében releváns)

a) A fenntartható, környezettudatos és inkluzív turizmus előírásainak megfelelő, példaértékű, kísérleti jellegű aktív- és ökoturisztikai beruházások, nemzetközi példákat és hazai szakemberek ötleteit hasznosító fejlesztések és mintaprogramok megvalósítása, melyek a későbbiekben jó-gyakorlatok alapját képezhetik és országosan alkalmazható, adaptálható megoldásként széleskörűen elterjeszthetők.

b) A)-C) főtevékenységek esetén megfogalmazott önállóan támogatható tevékenységek kísérleti, példaértékű jelleggel.

Több főtevékenységet tartalmazó, komplex projektek is benyújthatók. Ilyen esetben a fő kedvezményezett olyan szervezet lehet, amely valamennyi, a projekt szempontjából releváns főtevékenység esetén önállóan is benyújthat támogatási kérelmet.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 2.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

a) Tájékoztató, útjelző, információs táblák kihelyezése, amennyiben releváns. Túraútvonalak táblázása esetén, ahol lehetséges, a virtuális táblázást szükséges előnyben részesíteni az alapvetően szükséges táblák kihelyezésén túl (amelyek azt a célt szolgálják, hogy a túrázó ne tévedjen el, amennyiben digitális eszköze lemerül vagy elromlik).

b) Akadálymentesítés – jelen felhívás 2.3. fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján, amennyiben releváns

c) Szórt azbesztmentesítése – jelen felhívás 2.3. fejezetében az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján, amennyiben releváns

d) Energiahatékonysági intézkedések – jelen felhívás 2.3. fejezetében az energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó feltételek alapján, amennyiben releváns

e) Nyilvánosság biztosítása – az ÁÚF c. dokumentum alapján

D) főtevékenység esetén

f) Jó gyakorlatok, megoldások, ajánlások és műszaki tervek gyűjteménye

A felhívás keretében támogathatók mindazon tevékenységek, amelyek a 2.4. fejezetben előírt horizontális elvárások és követelmények teljesítéséhez szükségesek.

2.1.2.2. Választható önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 2.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogathatók az alábbi tevékenységek:

Szolgáltatások önállóan nem, csak a turisztikai infrastruktúrát érintő egyéb beruházások részeként támogathatóak.

a) A felhívás 2.1.1. pontjában meghatározott tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzése.

b) Szelektív hulladékgyűjtők beszerzése.

c) A turistafogadás feltételeinek létrehozása, javítása, a turisták komfortérzetét javító fejlesztések, eszközbeszerzések (pl. vendégfogadó terek, kerékpártároló kialakítása, ivóvízvételi lehetőség biztosítása, tisztálkodási helyiség, szabadtéri területek árnyékolása, töltési lehetőség biztosítása elektromos eszközök és kerékpárok részére).

d) Marketing tevékenység: a fejlesztett turisztikai attrakció piacra viteléhez kapcsolódó marketingtevékenység, promóció, tájékoztató anyagok készítése (pl. honlap, mobil applikáció, online információs anyagok, térképek, útleírások), a hálózat, térség vagy attrakció egyedi arculatának kialakítása.

e) Az attrakciók közvetlen környezetének fejlesztése (parkosítás, kiszolgáló utak, gépjárműparkolók[7], az attrakciók megközelítésének és parkolási helyzetének kezelése érdekében szükséges közlekedési kapcsolatok átszervezéséhez, közlekedésszervezési átalakításokhoz szükséges infrastrukturális fejlesztések). Az attrakció közvetlen környezetének fejlesztése közterületen is megvalósulhat, ebben az esetben azt nem kizárólag az attrakció látogatói, hanem bárki számára elérhetővé kell tenni.

f) Attrakcióhoz kapcsolódó, vendéglátó és kereskedelmi egységek alapvető infrastruktúrájának kialakítása (pl. a desztináció kínálatához, arculatához illeszkedő ajándéktárgyakat árusító bolthelyiség, kávézó, étterem, büfé, kölcsönző helyiség kialakítása elszámolható, de berendezési tárgyak, eszközök beszerzése a felhívás keretében nem támogatható). Ezen fejlesztések csak abban az esetben támogathatóak, amennyiben turisztikai attrakció területén, vagy ahhoz kapcsolódóan (aktív hálózatfejlesztés esetén annak egyik állomásán) valósulnak meg oly módon, hogy elsősorban az attrakciók látogatóit szolgálják ki.

g) Család- és gyermekbarát projektelemek megvalósítása a fejlesztett turisztikai attrakcióhoz kapcsolódóan, pl.: szabadtéri gyermekjátszótér kialakítása.

h) Fogyatékossággal élő emberek fogadása érdekében a fogyatékosság típusához igazodó sajátos igényeknek megfelelő szolgáltatások kialakítása. (A kötelezően előírt akadálymentesítésen felüli akadálymentesítés „Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez” c. dokumentum alapján).

i) Az adott természeti érték látogatóbarát bemutatását célzó, élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kidolgozása és kínálatba illesztése

j) Célcsoport specifikus vonzerőelemek kialakítása, bővítése;

k) Komplex turisztikai és információs látogatómenedzsment szolgáltatások kialakítása, fejlesztése;

l) Képzési tevékenység, amelynek célja hálózatot működtető szolgáltatók, helyi szereplők, túravezetők szakmai felkészítése, együttműködések összehangolása képzések, műhelymunkák keretein belül maximum az elszámolható költségek 2%-nak erejéig;

m) 2.1.1. pontban meghatározott tevékenységekhez kapcsolódóan elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése a beruházás környezetében, amennyiben a projekt keretében parkolóhely fejlesztése, létesítése valósul meg, a Felhívás 2.3 pont vonatkozó alpontjában található szakmai elvárások betartásával.

A) – B) főtevékenységek esetén:

n) Az útvonal átjárhatóságának biztosításához, karbantartásához szükséges eszközök beszerzése.
o) Kizárólag a túrázáshoz használható, emberi vagy állati erővel hajtott közlekedési eszközök pl. kerékpár, kajak, kenu, csónak, SUP, szekér, hintó, valamint kizárólag szélerővel hajtott olyan vitorláscsónak beszerzése, amelynek hossza a 7 métert, névleges vitorlafelülete a 10 m2-t nem éri el (a 7.5 pontban meghatározott korlátok figyelembevételével). Kizárólag a programok biztosításához elengedhetetlen, a túrákhoz alapvetően szükséges alapeszközök beszerzése lehetséges. Az eszközök önállóan nem bérbe adhatók, túrák során, turisztikai szolgáltatással együtt használatba adhatók.
p) Speciális igényű túrázók turizmusban történő egyenlő esélyű részvételét biztosító eszközök, túraeszközök beszerzése
q) Vagyon- és életvédelmet szolgáló eszközök (pl. mentőmellény, bukósisak, kobak) beszerzése.
r) A túrák szervezéséhez szükséges hibrid, vagy elektromos meghajtású gépjármű, valamint kerékpár-, kenu-, lószállító utánfutó, vonta beszerzése a 7.5 pontban meghatározott korlátok figyelembevételével.
s) Turisztikai célú, kerékpározásra alkalmas vagy azt segítő közlekedési infrastruktúra (önálló kerékpárút, gyalog- és kerékpárút, kerékpársáv, vegyes forgalmú út, erdészeti és mezőgazdasági út, stabilizált út,

[7]Díjfizetés ellenében használható parkoló kialakítása, kizárólag a 2.2. pontban meghatározott állami jogcím alkalmazásával támogatható.

átvezetés, forgalomtechnikai beavatkozás, műtárgy, közmű kiváltás) építése vagy felújítása a 2.3.2.2 és a 7.5 pontban meghatározott korlátok figyelembevételével.

C) főtevékenység esetén

t) hajtány jármű beszerzése, amennyiben azt a meglévő pályán lehet használni

D) főtevékenység esetén

u) Országos hatókörű kommunikációs, szemléletformáló és érzékenyítő tevékenységek megvalósítása, melyek figyelembe veszik a turizmus, a természetvédelem, a helyi lakosok és a helyi szolgáltatók szempontjait is.
v) Országos hatókörű aktív- és ökoturisztikai, szemléletformáló, tájékoztató és egyéb digitális tartalmak és alkalmazások fejlesztése, turisztikai célú informatikai fejlesztések
w) Aktív turisztikai térségek integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése céljából a tematikus útvonalak mentén működő helyi szolgáltatók összefogása, hálózatépítés
x) Ismeretátadást megvalósító technikai fejlesztések, pedagógiai, oktatói programok kidolgozása, kínálatba illesztése.
y) Aktív turisztikai térségek nemzetközi ismertségét növelő marketing tevékenység
z) Országos szemléletformáló és érzékenyítő tevékenységekhez kapcsolódó eszközbeszerzés

A felhívás keretében támogathatók mindazon tevékenységek, amelyek a 2.4. fejezetben előírt horizontális elvárások és követelmények teljesítéséhez szükségesek.

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében támogatható főtevékenységek finanszírozása alapvetően nem minősül állami támogatásnak, amennyiben:

1. A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása a támogatást igénylő szintjén abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak**, amennyiben
   a. **a támogatott tevékenység** nem gazdasági tevékenységnek minősül (pl. hatósági tevékenység, térítésmentesen hozzáférhető kulturális tevékenység vagy olyan, a kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódó tevékenység, amely nem tekintendő gazdasági tevékenységnek[8]),.
   b. amennyiben a támogatást igénylő *a projekt élettartama alatt* dokumentálja, hogy a támogatásban részesített tevékenység kizárólag helyi jelentőséggel bír, és így a támogatási intézkedés nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet (a külföldi látogatók száma marginális),[9]
   c. amennyiben a támogatott tevékenység nem gazdasági tevékenységre használt infrastruktúra ún. szokásos létesítményeihez kapcsolódik (ilyen szokásos létesítmény például egy múzeum büféje, ha a múzeum tevékenysége a fenti a. pont alapján nem minősül gazdasági tevékenységnek).[10]
2. A Felhívás alapján elnyert finanszírozásból megvalósított infrastruktúra kiépítés, fejlesztés, felújítás üzemeltető részére történő átadása abban az esetben nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, amennyiben

a. az üzemeltetőt nyílt és diszkriminációmentes eljárás keretében választották ki, vagy

b. az üzemeltető az infrastruktúrát piaci feltételek mellett üzemelteti.

A 2.1.2.2 m) pontja szerinti elektromos töltőberendezés kiépítésének támogatása kizárólag abban az esetben nem tartalmaz állami támogatást, amennyiben olyan infrastruktúra részeként kerül megvalósításra, amelynek támogatása szintén nem minősül állami támogatásnak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében.

A támogatási döntések meghozatalának határideje *a**z Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet*** **(a továbbiakban: 1407/2013/EU bizottsági rendelet)** és 651/2014/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatások esetében legkésőbb 2023. december 31. Ezt követően a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 258/2021. (V.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 258/2021. (V.20.)

[8] Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló európai bizottsági közlemény 34. pontja értelmében a nagyközönség számára térítésmentesen hozzáférhető kulturális tevékenység vagy a kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódó tevékenység állami finanszírozása tisztán társadalmi és kulturális célt szolgál, ami nem gazdasági jellegű. Hasonlóképpen az, hogy egy kulturális intézmény látogatóinak vagy a nagyközönség számára nyitott kulturális tevékenység vagy a kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódó tevékenység résztvevőinek pénzügyi hozzájárulást kellene fizetniük, amely a valódi költségeknek csupán egy töredékét fedezi (maximum 50%-át), nem változtat az említett tevékenység nem gazdasági jellegén, mivel nem tekinthető a nyújtott szolgáltatás valódi díjazásának, így esetükben nem kell az uniós állami támogatási szabályokat alkalmazni. Azaz, ha a kulturális tevékenységből származó piaci bevétel (pl. jegyárbevétele) nem haladja meg a kulturális tevékenység tényleges költségeinek a felét, a tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek.

[9] Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló európai bizottsági közlemény értelmében egy támogatási intézkedés abban az esetben nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, amennyiben az kizárólag helyi jelentőséggel, hatókörrel bír. A közlemény 196. pontja értelmében egy intézkedés abban az esetben minősülhet helyi jelentőségűnek, ha 1. a kedvezményezett az adott tagállamon belüli korlátozott területen kínál árukat vagy szolgáltatásokat, 2. valószínűtlen, hogy e tevékenység más tagállamokból vonzana vásárlókat és 3. nem feltételezhető, hogy az intézkedésnek marginálisnál nagyobb hatása lenne a határon átnyúló beruházásokra és letelepedésekre. Az ilyen jellegű intézkedések nem minősülnek uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak, ezekben az esetekben tehát az állami támogatási szabályokat nem kell alkalmazni. Marginális hatásnak a maximum 1-2% külföldi látogatói arány tekinthető.

[10] Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló európai bizottsági közlemény 207. pontja szerint a szinte kizárólag nem gazdasági tevékenységhez használt infrastruktúra szokásos létesítményeihez (pl. étterem, shop, büfé) nyújtott állami finanszírozás rendszerint nem gyakorol hatást a tagállamok közötti kereskedelemre, és így nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

Korm. rendelet) helyébe lépő jogszabály hatályba lépése és jelen pályázati felhívás módosítását követően kerülhet sor.

Amennyiben a támogatható tevékenységek finanszírozása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, az a 2021-2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 258/2021. (V.20.) Korm. rendelet alapján uniós versenyjogi szempontból az alábbi **táblázatban szereplő jogcímeken, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:**

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
2.1.1.A) Országos jelentőségű aktív turisztikai hálózatok fejlesztése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás, csekély összegű támogatás
2.1.1. B) Országos jelentőségű, komplex ökoturisztikai infrastrukturális fejlesztések:	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, csekély összegű támogatás
2.1.1.C) Állami tulajdonú kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése: a) Turistafogadási feltételek kialakítása és fejlesztése; b) Turisztikai forgalomhoz kapcsolódó látogatóbarát funkciók bővítése, fejlesztése; e) Legfeljebb 10 km szakaszon a vasúti szakasz meghosszabbítása, amennyiben ezáltal a kisvasút vonzereje alátámasztottan erősíthető;	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, csekély összegű támogatás
2.1.1.C) Állami tulajdonú kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése: c) Vasúti pálya, gördülő állomány felújítása; d) Gördülő állomány beszerzése; 2.1.2.2. t) Hajtány jármű beszerzése, amennyiben azt a meglévő pályán lehet használni	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás
2.1.1.D) Példaértékű aktív- és ökoturisztikai beruházások és kapcsolódó egységes aktív- és ökoturisztikai szolgáltatásfejlesztés a) A fenntartható, környezettudatos és inkluzív turizmus előírásainak megfelelő, példaértékű, kísérleti jellegű aktív- és ökoturisztikai beruházások, nemzetközi példákat és hazai szakemberek ötleteit hasznosító fejlesztések és mintaprogramok megvalósítása, melyek a későbbiekben jó-	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás, csekély összegű támogatás

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
gyakorlatok alapját képezhetik és országosan alkalmazható, adaptálható megoldásként széleskörűen elterjeszthetők. b) A)-C) főtevékenységek esetén megfogalmazott önállóan támogatható tevékenységek kísérleti, példaértékű jelleggel.		
2.1.1.D) Példaértékű aktív- és ökoturisztikai beruházások és kapcsolódó egységes aktív- és ökoturisztikai szolgáltatásfejlesztés: 2.1.2.2.u) Országos hatókörű kommunikációs, szemléletformáló és érzékenyítő tevékenységek megvalósítása, melyek figyelembe veszik a turizmus, a természetvédelem, a helyi lakosok és a helyi szolgáltatók szempontjait is. 2.1.2.2.v) Országos hatókörű aktív- és ökoturisztikai, szemléletformáló, tájékoztató és egyéb digitális tartalmak és alkalmazások fejlesztése, turisztikai célú informatikai fejlesztések 2.1.2.2.x) Ismeretátadást megvalósító technikai fejlesztések, pedagógiai, oktatói programok kidolgozása, kínálatba illesztése. 2.1.2.2. z) Országos szemléletformáló és érzékenyítő tevékenységekhez kapcsolódó eszközbeszerzés	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás, csekély összegű támogatás
2.1.2.1. a) Tájékoztató, útjelző, információs táblák kihelyezése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.1. b) Akadálymentesítés – jelen felhívás 2.3. fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.1. c) Szórt azbesztmentesítése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.1. d) Energiahatékonysági intézkedések – jelen felhívás 2.3. fejezetében az energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó feltételek alapján	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.1. e) Nyilvánosság biztosítása – az ÁÚF c. dokumentum alapján	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
2.1.2.2. a) A felhívás 2.1.1. pontjában meghatározott tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. b) Szelektív hulladékgyűjtők beszerzése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. c) A turistafogadás feltételeinek létrehozása, javítása, a turisták komfortérzetét javító fejlesztések, eszközbeszerzések (pl. vendégfogadó terek, kerékpártároló kialakítása, ivóvízvételi lehetőség biztosítása, tisztálkodási helyiség, szabadtéri területek árnyékolása, töltési lehetőség biztosítása elektromos eszközök és kerékpárok részére).	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. d) Marketing tevékenység: a fejlesztett turisztikai attrakció piacra viteléhez kapcsolódó marketingtevékenység, promóció, tájékoztató anyagok készítése (pl. honlap, mobil applikáció, online információs anyagok, térképek, útleírások), a hálózat, térség vagy attrakció egyedi arculatának kialakítása.	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. e) Az attrakciók közvetlen környezetének fejlesztése (parkosítás, kiszolgáló utak, gépjárműparkolók11, az attrakciók megközelítésének és parkolási helyzetének kezelése érdekében szükséges közlekedési kapcsolatok átszervezéséhez, közlekedésszervezési átalakításokhoz szükséges infrastrukturális fejlesztések).	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. f) Attrakcióhoz kapcsolódó, vendéglátó és kereskedelmi egységek alapvető infrastruktúrájának kialakítása	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. g) Család- és gyermekbarát projektelemek megvalósítása a fejlesztett turisztikai attrakcióhoz kapcsolódóan	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. h) Fogyatékossággal élő emberek fogadása érdekében a fogyatékosság típusához igazodó sajátos igényeknek megfelelő szolgáltatások kialakítása.	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához

[11]Díjfizetés ellenében használható parkoló kialakítása, kizárólag a 2.2. pontban meghatározott állami jogcím alkalmazásával támogatható.

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
2.1.2.2. i) Az adott természeti érték látogatóbarát bemutatását célzó, élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kidolgozása és kínálatba illesztése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. j) Célcsoport specifikus vonzerőelemek kialakítása, bővítése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. k) Komplex turisztikai és információs látogatómenedzsment szolgáltatások kialakítása, fejlesztése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. l) Képzési tevékenység, amelynek célja hálózatot működtető szolgáltatók, helyi szereplők, túravezetők szakmai felkészítése, együttműködések összehangolása képzések, műhelymunkák keretein belül (amennyiben nem érint vállalkozásokat)	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. m) 2.1.1. pontban meghatározott tevékenységekhez kapcsolódóan elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. n) Az útvonal átjárhatóságának biztosításához, karbantartásához szükséges eszközök beszerzése.	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2.p) Speciális igényű túrázók turizmusban történő egyenlő esélyű részvételét biztosító eszközök, túraeszközök beszerzése	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2.q) Vagyon- és életvédelmet szolgáló eszközök (pl. mentőmellény, bukósisak, kobak) beszerzése.	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
2.1.2.2. s) Turisztikai célú, kerékpározásra alkalmas vagy azt segítő közlekedési infrastruktúra (önálló kerékpárút, gyalog- és kerékpárút, kerékpársáv, vegyes forgalmú út, erdészeti és mezőgazdasági út, stabilizált út, átvezetés, forgalomtechnikai beavatkozás, műtárgy, közmű kiváltás) építése vagy felújítása a 2.3.2.2 és a 7.5 pontban meghatározott korlátok figyelembevételével.	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
Előkészítési tevékenység	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás amennyiben a kapcsolódó főtevékenység

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
		állami támogatásnak minősül
Átalányköltség állami támogatásnak minősülő támogatható tevékenységre eső költsége	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás

Az alábbi támogatható tevékenységek finanszírozása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, és a 258/2021. (V.20.) Korm. rendelet alapján uniós versenyjogi szempontból az alábbi **táblázatban szereplő jogcímeken, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:**

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
2.1.2.2.o) Kizárólag a túrázáshoz használható, emberi vagy állati erővel hajtott közlekedési eszközök pl. kerékpár, kajak, kenu, csónak, SUP, szekér, hintó, valamint kizárólag szélerővel hajtott olyan vitorláscsónak beszerzése, amelynek hossza a 7 métert, névleges vitorlafelülete a 10 m2-t nem éri el	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás
2.1.2.2.r) A túrák szervezéséhez szükséges hibrid, vagy elektromos meghajtású gépjármű, valamint kerékpár-, kenu-, lószállító utánfutó, vonta beszerzése a 7.5 pontban meghatározott korlátok figyelembevételével.	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás
2.1.2.2.w) Aktív turisztikai térségek integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése céljából a tematikus útvonalak mentén működő helyi szolgáltatók összefogása, hálózatépítés	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás
2.1.2.2.y) Aktív turisztikai térségek nemzetközi ismertségét növelő marketing tevékenység	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás
2.1.1.2. l) Képzési tevékenység, amelynek célja hálózatot működtető szolgáltatók, helyi szereplők, túravezetők szakmai felkészítése, együttműködések összehangolása képzések, műhelymunkák keretein belül (amennyiben vállalkozásokat is érint)	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás
2.1.2.2. d) Marketing tevékenység: a fejlesztett turisztikai attrakció piacra viteléhez kapcsolódó	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás

marketingtevékenység, promóció, tájékoztató anyagok készítése, melynek révén egyes konkrét, név szerint említett, a hálózathoz kapcsolódó szolgáltatók egyedi szolgáltatásai kerülnek bemutatásra		

Amennyiben az infrastruktúra finanszírozása a fentiek szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, és az üzemeltetésbe adás vonatkozásában a 2.2.2. pontban leírt feltételek nem teljesülnek, az üzemeltetésbe adás a 258/2021. (V.20.) Korm. rendelet alapján az alábbi **táblázatban szereplő jogcímen, a következő támogatási kategóriára vonatkozó előírások alapján valósítható meg:**

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
Üzemeltetésbe adás	258/2021. (V.20.) Korm. rendelet 4. §	csekély összegű támogatás

Felhívjuk a projektgazdák figyelmét arra, hogy a támogatási kérelmek értékelése során a projektgazda által adott besorolás felülvizsgálatra kerülhet, amennyiben a nem állami támogatásra vonatkozó besorolást szakmai szempontok nem támasztják alá (pl. a projekt helyszínéből, tematikájából adódóan a külföldi látogatói célcsoport elvárható).

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

2.3.1. Általános elvárások

1. Az aktív turizmus fejlesztési elveinek való megfelelés

Kizárólag olyan projektek kerülhetnek támogatásra, melyek:

a) Reális piacelemzésen alapulnak; egyértelműen azonosított célcsoport(ok) igényeinek megfelelően kerülnek kialakításra;

b) Hosszú távon fenntarthatók;

c) A természetvédelem és a környezeti fenntarthatóság szempontjai mentén valósulnak meg;

d) A természet megóvására ösztönöznek; minimalizálják a turisták negatív környezeti hatásait

e) Hozzájárulnak a természet és helyi értékek megőrzéséhez

f) Figyelembe veszik a helyi adottságokat, a helyi közösség által is támogatottak, számukra előnyösek

g) A létrejövő szolgáltatások kidolgozásakor figyelembe veszik és bevonják a helyi szolgáltatók termékeit, szolgáltatásait

2. Energiahatékonysági és a megújuló energiafelhasználás bővítése szempontok érvényesítése:

Az energiahatékonysági és megújuló energiafelhasználás kiterjesztése szempontok érvényesítése jelen Felhívás keretében horizontális követelményként kerül teljesítésre. A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíthetők az energiahatékonysági és megújuló energia alapú korszerűsítés szempontjai:

- az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl.: utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje),

- a fűtési és/vagy HMV (használati meleg víz) rendszer korszerűsítése,
- a napenergia- és/vagy földhő- (geotermikus-) és/vagy termálvíz- alapú megújuló energiafelhasználás megvalósítása/növelése révén.

A Projekt Előkészítő Tanulmányban (PET) szükséges bemutatni a tervezett energetikai célú beruházásokat, alátámasztani a tervezett korszerűsítési elemek indokoltságát.

Háztartási méretű kiserőmű telepítéshez kapcsolódó szabályok:
- legfeljebb háztartási kiserőmű (HMKE) méretű, maximum 50 kVA erőművi névleges teljesítőképességű beruházás támogatható,
- az inverter kimenő teljesítménye nem haladhatja meg a szolgáltató által jóváhagyott csatlakozási dokumentációban szereplő engedélyezett csatlakozási teljesítményt,
- az inverter kimenő teljesítményét legfeljebb 20%-kal haladhatja meg a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye.

A megvalósuló tevékenységek tekintetében releváns esetben kötelezően alkalmazandó a Felhívás 2.3.1. pontjának 3. alpontjában meghatározott költségarányosítás.

Amennyiben a fejlesztéssel (felújítással, átalakítással, bővítéssel, új építéssel) érintett épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, úgy arra vonatkozóan a rendeletben foglalt előírások, továbbá az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet fejlesztés időpontjában hatályos szabályozása alkalmazandók.

A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfelelőségét tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani az első mérföldkőig.

A beruházások igazolásának követelményei alól tervezői nyilatkozat alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem alatt álló, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok, amennyiben olyan kis mértékű korszerűsítés engedett meg az épületen - tekintettel a védett értékek megőrzésére- hogy az nem fogja módosítani az épület besorolását.

3. Azbesztmentesítés:

Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. Kötelező továbbá projektarányos módon minden egyéb azbeszttartalmú szerkezet mentesítése. A projekttel nem érintett épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, de elszámolható a felhívás keretében.

4. Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek, egyéb építési munkák költségeinek arányosítása:

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt tevékenységen túl egyéb tevékenységeknek, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projektelőkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:
- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl.: külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatók a felhívás szerint támogatott tevékenység(ek)helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m^2) arányában.
- Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembevétele nélkül):

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség } [m^2]}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség } [m^2]}$$

  Pl.: támogatható helyiség: 30 m^2, nem támogatható helyiség: 50 m^2, közös helyiség: 20 m^2. Közös helyiségre jutó elszámolható költség: 30/(30+50)=0,375, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el.
- A m^2 alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.
- Az arányosítás minden építéshez kapcsolódó egyéb releváns költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve a projektelőkészítés (pl.: tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz

kapcsolódó szolgáltatások (pl.: műszaki ellenőrzés) költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos aránynak megfelelően számolhatóak el.

A fenti módszertan alapján szükséges az épületeket érintő építési tevékenységek mellett az egyéb építési munkák arányosítása is, amennyiben releváns (pl.: kerítés építés, udvarrendezés, parkoló építések).

5. Ingatlankiváltás:

Amennyiben a projekt megvalósítása során ingatlankiváltásra kerül sor, akkor vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – a kérelmezőnél bevétel keletkezik, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-haszon elemzésben számolni szükséges.

6. Akadálymentesítés:

A 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált Fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény 9. cikke értelmében a nyilvánosság számára nyitva és rendelkezésre álló létesítmények és szolgáltatások hozzáférhetőségét biztosítani kell. Ennek érdekében az ilyen létesítmények építése/felújítása során kötelező a fizikai akadálymentesítés, valamint az infokommunikációs akadálymentesítés. A termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelmények esetén az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelvének szükséges megfelelni. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés követelményét be kell tartani. Ennek részeként a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztéseket az egyetemes tervezés alapelvét figyelembe véve komplex akadálymentesítést elvégezve kell végrehajtani.

Közszolgáltatást[12] végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész érintettsége esetében:

a) Épület bővítése, felújítása, átalakítása esetén a beruházásnak az alábbi, akadálymentesítési követelményeknek kell megfelelni:

Biztosítani szükséges:

- az intézményhez, szolgáltatáshoz kapcsolódóan legalább egy akadálymentes parkolót,
- az épület főbejáratának vagy egy másik bejárat akadálymentesítését (elérési útvonal biztosításával),
- **egy akadálymentes mosdó kialakítását (elérési útvonal biztosításával):** Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.
- **projektarányos akadálymentesítést:** Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók érdekében, a megfelelő színkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni.
  A tervezés és megvalósítás során kötelező az OTÉK akadálymentesítés szempontjából releváns előírásainak betartása.
  Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlásként a Felhívás mellékletét képező „*Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez”* c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag az alábbi esetekben lehetséges:

- amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása. Erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.
- az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek esetén. Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok esetében. (Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről)
  A fenti esetekben is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen Felhívás mellékletét képező *„Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében”* című dokumentum tartalmazza.

b) Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

[12] A közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

c) Bővítés, felújítás, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési dokumentációja és/vagy építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetében tervezői nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a projekt nem engedélyköteles és megfelel a hatályos OTÉK előírásainak.

d) Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az alábbiak szerint:

- A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet szükséges benyújtani.
- A kivitelezés végén nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a projekt záró beszámolóban.

7. Vonzerőhöz kapcsolódó marketing-tevékenységgel kapcsolatos elvárások:

a) Részletes marketingstratégián alapul;
b) Korszerű, hatékony on-line eszközöket helyezi előtérbe;
c) Célcsoportorientált szemléletű: a fejlesztés tervezett célcsoportjának igényeit, fogyasztói sajátosságait figyelembe veszi.

8. Az elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése az alábbi elvárások szerint támogatható:

a) Kizárólag a közúti közlekedésről 1988. évi I. törvény szerinti nyilvános töltőberendezések kiépítése támogatható.
b) A töltőberendezéseket megkülönböztetés nélkül mindenki számára folyamatosan elérhetően kell kialakítani.
c) A töltőberendezés telepítése és üzemeltetése során be kell tartani a közúti közlekedésről 1988. évi I. törvény, valamint az elektromobilitás szolgáltatás egyes kérdéseiről szóló 243/2019. (X. 22.) Korm. rendelet előírásait, műszaki követelményeit; továbbá a fenntartási időszakban kötelező üzemeltetni a töltőt (a vonatkozó jogszabályok betartásával).
d) OCPP 1.6 vagy annál fejlettebb CE jelöléssel rendelkezik, valamint megfelel a kültéri villamos berendezések létesítésére vonatkozó szabványok és előírások követelményeinek.
e) Burkolata az MSZ EN 60529 szabvány szerinti IP54 fokozatú, az MSZ EN 62262 szabványban leírt „IK 10” besorolású.

2.3.2 Az önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó elvárások

A fejlesztés során legalább egy önállóan támogatható tevékenységet meg kell valósítani.

2.3.2.1. Az egyes főtevékenységekhez kapcsolódó előírások

A) Országos jelentőségű aktív- és ökoturisztikai hálózatok fejlesztése

1. Legalább 6 megállópontot érintő, országos jelentőségű hálózatok fejlesztése támogatható.
2. A hálózatot működtető szervezet lehetőséget kell, hogy biztosítson a térségben működő turisztikai szolgáltatók számára a hálózathoz való csatlakozáshoz.
3. A hálózat megvalósítását koordináló és működtetéssel kapcsolatban felmerült feladatokat ellátó szervezeti háttér szakmailag megalapozott, helyi együttműködésekre épül.
4. A belépési és kilépési pontok egyszerű megközelíthetősége biztosított kell, hogy legyen (a helyszínre való megérkezés, eligazodás, parkolás, a turisták tájékoztatását elősegítő jelek biztosításával).
5. Az útvonal akár önálló turisztikai termékként is kiajánlható, programozható kell, hogy legyen;
6. Az útvonal és megállópontjainak hozzáférhetőségét és látogathatóságát biztosítani szükséges, a nyitvatartási időszak a látogatók számára egyértelműen megismerhető kell, hogy legyen.

7. A hálózat évente legalább két díjmentes nyílt napot, túranapot kell, hogy szervezzen a fenntartási időszakban.
8. A túraútvonal karbantartásának módja, finanszírozása és a karbantartást végző szervezet egyértelműen bemutatásra kell, hogy kerüljön.
9. Túratípusonként többféle, különböző nehézségű, változatos tematikájú, egyedi élményt nyújtó programok, túraajánlatok kidolgozása szükséges, egy-egy jól lehatárolt célcsoport számára, a térségi adottságokhoz igazodva.
10. Túraeszközbeszerzést tartalmazó projektek esetén a túraeszközökre épülő túrák a nyitvatartási időben folyamatosan elérhetők kell, hogy legyenek.
11. A hálózatban legalább 5 önálló szolgáltatás elérhető (aktív turisztikai programokhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások: pl. különféle túrastílusok közti váltást biztosító helyszínek, felszerelés (kerékpár, e-bike, kajak, kenu, SUP, via ferrata szett), szerviz, útvonalakhoz kapcsoló tájékoztatás, csomagmegőrző és csomagszállító szolgáltatás, transzferszolgáltatás, öltöző, mosdó, zuhanyzási lehetőség, látogatóknak szánt élményelemek: pl. életkor-független, családbarát megoldások.
12.

B. Országos jelentőségű, komplex ökoturisztikai infrastrukturális fejlesztések

1. A fejlesztés a természeti értékek megőrzése, bemutatása, a környezeti erőforrások fenntartható használata, a helyi gazdaság élénkítése érdekében történik.
2. Olyan projekt megvalósítása támogatható, amely különlegessége, egyedi tematikája (150 km-es körzetben egyedi) miatt alkalmas arra, hogy az ország egészéből vonzzon látogatókat, amit alátámaszt, hogy a PET-ben bemutatott célcsoport elemzés alapján a fejlesztés látogatóinak legalább 60%-az adott vármegyén kívülről, vagy külföldről tervezett odautazni.
3. A pályázó vállalja, hogy az újonnan telepített épületenergetikai rendszerek kapacitásában a megújuló energiaforrások beépített kapacitása minimum 50%-ot kell, hogy képviseljen.
4. A létesítmény tájba illő, egyedi, fenntartható építészeti megoldásokat alkalmaz, melyek megőrzik a természeti értékeket.
5. A látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhelyek tervezéséhez és kialakításához készített útmutatóban foglaltak iránymutatásait szükséges figyelembe venni.
6. Vonzerőhöz kapcsolódóan legalább 5 önálló programelem elérhető (pl. életkor-független, családbarát megoldások, interaktív bemutatási módszerek, tárlatvezetés, filmvetítés, előadások, állatsimogató, animáció, szemléletformáló, ismeretterjesztő rendezvények, előadások, környezeti nevelés (szórakoztatva tanítás), bemutatók, kézműves foglalkozások, látványetetés).
7. A vonzerő profiljának megfelelő aktív- és ökoturisztikai rendezvények szervezésére évi minimum 6 alkalommal sor kerül.

C. Állami tulajdonú kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése

1. Elvárás, hogy a kisvasút menetrendje összehangolásra kerüljön a környező, kisvasúttal megközelíthető turisztikai attrakciók nyitvatartásával, illetve a kisvasút elérhetősége szempontjából releváns tömegközlekedési eszközök menetrendjével.
2. Vasúti szakaszok meghosszabbítása nem érinthet védett természeti területet.

D. Példaértékű aktív- és ökoturisztikai beruházások és kapcsolódó egységes aktív- és ökoturisztikai szolgáltatásfejlesztés (kizárólag Pest vármegye esetében releváns)

1. A beruházás révén önmagában is versenyképes, fenntartható attrakció jön létre.
2. A fejlesztés széleskörű szakmai együttműködéseket alakít ki az aktív- és ökoturizmus területén dolgozó szakmai szervezetekkel, vállalkozásokkal, természetvédelmi szervezetekkel, oktatási intézményekkel.
3. Újszerű, innovatív termékkel egészíti ki az aktív- és ökoturisztikai termékkínálatot.
4. Elvárás olyan jó gyakorlatok, módszertani segédletek létrehozása, amelyek széles körben hozzáférhetővé válnak minden érintett számára, aki aktív- vagy ökoturisztikai projektet tervez megvalósítani.

5. A kidolgozásra kerülő módszertani anyagok széleskörű, ingyenes hozzáférhetőségét biztosítja.
6. Az újonnan telepített épületenergetikai rendszerek kapacitásában a megújuló energiaforrások beépített kapacitása minimum 50%-ot kell képviseljen.

2.3.2.2. Egyes túratípusokhoz kapcsolódó általános előírások

Minden fejlesztés esetén elvárás, hogy a létrejövő attrakció / hálózat csatlakozzon már meglévő hálózatokhoz, túraútvonalakhoz.

Gyalogos természetjáráshoz kapcsolódó fejlesztés esetén előnyt élveznek a már meglévő gyalogos útvonalak mentén történő fejlesztések, új gyalogos útvonal létrehozása csak indokolt esetben, kisebb szakaszokon támogatható.

A kerékpáros turizmushoz kapcsolódó fejlesztés esetén kerékpáros útvonal táblázással történő kialakítása és erdei kerékpáros ösvények kialakítása támogatott.

Az erdei kerékpáros ösvények kialakítása során az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet rendelkezéseit kell figyelembe venni. Továbbá a természet- és környezetvédelmi előírások betartása is kötelező. Az ösvényeket úgy kell kialakítani, hogy a lehető legszélesebb célcsoport számára biztonságosan használhatóak legyenek és a többi erdőhasználó tevékenységét se zavarják. Az ösvények létesítéséhez a nyomvonallal érintett erdőgazdálkodó, nemzeti park igazgatóság, jelölt turistaút igénybevétele esetén a Magyar Természetjáró Szövetség hozzájárulása szükséges.

Turisztikai célú, kerékpározásra alkalmas vagy azt segítő közlekedési infrastruktúra létrehozására (rövidebb szakaszok építésére, átvezetésre, stabilizálásra) mindössze a teljes elszámolható költség 10%-a és maximum 100 millió forint fordítható.

Turisztikai célú, kerékpározásra alkalmas vagy azt segítő közlekedési infrastruktúra (önálló kerékpárút, gyalog- és kerékpárút, kerékpársáv, vegyes forgalmú út, erdészeti és mezőgazdasági út, stabilizált út, átvezetés, forgalomtechnikai beavatkozás, műtárgy, közmű kiváltás) építése vagy felújítása csak abban az esetben támogatható, ha a kialakítandó útvonal/hálózat a szóban forgó szakasz építése vagy felújítása nélkül nem kerékpározható biztonságosan (szakadási pont van a hálózatban).

Mezőgazdasági vagy erdészeti út kerékpáros útvonalként történő kijelölése esetén stabilizált útburkolat kialakítása is lehetséges. Ez esetben elvárás, hogy egész évben használhatónak kell lennie, mezőgazdasági, erdészeti gépek ne tegyék tönkre és a csapadékvíz/belvíz elvezetése meg legyen oldva.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 28. § (1) bekezdésében megnevezett védett természeti területen (ideértve: nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék) és a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről hatálya alá eső NATURA2000 területen kijelölésre kerülő kerékpáros útvonal esetén szakhatósági határozat alapján támogatható a stabilizált útburkolat kialakítása.

A tervezett hálózat vonalán 10-15 km-enként pihenőhelyeket kell kialakítani:

- Lakott területen lehetőség szerint meglévő vendéglátó, vagy egyéb turisztikai szolgáltatáshoz, attrakcióhoz kapcsolódóan.

- Lakott területen kívül lehetőleg csendes, nyugodt területen, illetve jó kilátású ponton, vízparton, látnivaló közelében, árnyas helyeken, vagy hosszú emelkedők után. Előnyt jelent, ha a pihenőpont más túratípus (gyalogos- vagy vízitúra) megállóhelyeként is funkcionál.

Minden kerékpáros pihenőhelynek rendelkeznie kell az alábbi minimális műszaki tartalommal:

- Fedett;
- Két oldalról szélvédett;
- Asztallal, padokkal ellátott minimum 4 fő számára;
- Kerékpártámasszal rendelkezik
- Információs tábla is elhelyezésre került.

A Felhívás keretében kizárólag **az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése" c. Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelő kerékpár támaszok és tárolók kiépítése**, továbbá jelenleg az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók útügyi műszaki előírásban foglalt paraméterek szerinti **korszerűsítése, cseréje támogatható**. A „Kerékpártámaszok javasolt kialakítása és elhelyezése" c. felhívás melléklet tartalmazza összefoglalóan a kapcsolódó elvárásokat.

Kerékpáros útirányjelző és információs táblázás tervezése során a Bejárható Magyarország Arculati Alapvetés (kézikönyv), valamint a Kerékpározható közutak tervezése című (e-ÚT 03.04.13:2019) útügyi műszaki előírás követelményeit kell figyelembe venni.

A fejlesztések során a térségi szolgáltatókat ösztönözni kell a kerékpárosbarát szolgáltatások biztosítására, valamint a 1326/2023. (VII. 27.) Korm. határozat szerinti kerékpárosbarát védjegy megszerzésére. A Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség az Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ megbízásából koordinálja az országos kerékpárosbarát szolgáltatói hálózatot (https://maketusz.hu/orszagos-kerekparosbarat-szolgaltatoi-halozat/).

Az EuroVelo útvonalakat érintő fejlesztések esetén kérjük az kozpont@eurovelo.hu email címen lépjen kapcsolatba a magyarországi EuroVelo koordinációs szervezettel.

Vízi turizmushoz kapcsolódó fejlesztés esetén

- Vízitúrázáshoz kapcsolódó fejlesztések esetén minden megállóponton biztosítani kell a kényelmes és biztonságos kikötési és vízre szállási lehetőséget, amennyiben ez úszómű, mobilstég, vagy sólyapálya, akkor ennek a turisztikai szezonban történő folyamatos üzemeltetését.
- Amennyiben már meglévő megállópont hálózatba történő bekapcsolása is megtörténik, a fejlesztésbe bevont megállóponton elérhető szolgáltatások színvonalát az újonnan fejlesztendőkével azonos szintre kell hozni.

Lovas turizmushoz kapcsolódó fejlesztés esetén minden megállóponton legalább 12 ló elhelyezésére alkalmas lóbeálló, valamint szociális helyiségek és vízvételi lehetőség elérhetőségének biztosítása szükséges.

A kialakításra kerülő túraútvonalaknak kapcsolódniuk kell a 1061/2012. (III. 12.) Kormány határozattal elfogadott Kincsem Nemzeti Lovas Programban tervezett gerincútvonalhálózathoz.

Sítúrisztikai helyszínek fejlesztése kizárólag abban az esetben támogatható, amennyiben a síszezonon kívüli, más túratípusok általi használatot biztosító négyévszakos fejlesztések (pihenőhelyek, közösségi terek, kerékpáros ösvények és pihenők stb.) létesítése történik.

2.3.2.3. További speciális előírások:

a) Kizárólag országos viszonylatban is meghatározó jelentőségű, kiemelkedő turisztikai értékkel bíró attrakció és hálózat létrehozása, fejlesztése támogatható, egy meglévő természeti érték vagy természeti örökség fenntartható aktív- és ökoturisztikai hasznosítása és bemutatása céljából.

b) A megvalósításhoz szükséges humán erőforrásnak rendelkezésre kell állnia. A projekt szakmai tartalmának kidolgozásában, valamint a megvalósításban részt kell, hogy vegyen egy turisztikai szakértő - szakirányú végzettség (turizmus mellett közgazdász, terület és településfejlesztő geográfus végzettség is elfogadható) és legalább 3 év turisztikai tapasztalat- egyéb felsőfokú végzettség esetén legalább 5 év turisztikai tapasztalat, akinek önéletrajza a projekt menedzsment teammel közösen bemutatásra kerül a PET-ben.

c) A projekt üzleti lehetőséget kell, hogy biztosítson kkv-k számára, amelynek módját projektgazda a PET-ben bemutatja.

d) A turizmus szezonális ingadozásának csökkentése érdekében a támogatott létesítményeknek egész évben, de legalább az év 270 napján nyitva kell tartaniuk. Továbbá az adott turisztikai attrakció főszezonjában heti 5 napon, naponta min. 8 órában kötelező a nyitva tartás, a szünnap nem eshet szombatra, vasárnapra és ünnepnapra (kivéve december 25. és január 1.). A 270 napos nyitvatartási kötelezettség alól kivételt képeznek a szabadtéri attrakciók (rendezvényhelyszínek, szabadtéri létesítmények, vízi turisztikai attrakciók, kisvasutak (kivéve, ha a támogatási igény benyújtásakor egész évben üzemelő a létesítmény), ahol évi 200 napos nyitva tartást kell biztosítani.

e) Támogatható a kapcsolódó vendéglátó (pl.: büfé, kávézó, étterem) egység, ajándékbolt, kölcsönző helyiség alapinfrastruktúrájának kialakítása. A jelzett kereskedelmi funkciók működtetését akár a kedvezményezett, akár külső vállalkozó elláthatja.

f) A turisztikai attrakciókhoz közterületen létesített parkolókat diszkriminációmentesen hozzáférhetővé kell tenni a nap 24 órájában. 40-nél több parkolóhely létesítésére kötelezett helyszíneken legalább két parkolóhelyen biztosítani kell az elektromos gépkocsi-töltési lehetőség későbbi, burkolatbontás nélkül történő kialakítását.

g) A támogatott létesítményekben minden esetben biztosítani kell a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit mind a látogatóterekben, mind az üzemeltetés során, amennyiben az adott településen a hulladék szelektív módon történő elszállítása biztosított.

h) A projektnek valós piaci igényre vagy lehetőségre kell megoldást, javaslatot nyújtania, reális tervezésen kell alapulnia, amit az egységes módszertan alapján a PET-ben (reális, piackutatáson alapuló kereslet-kínálatelemzés, megvalósítható célok, a projektgazda lehetőségeivel összhangban álló, megalapozott üzleti modell és működési feltételek, valós együttműködések bemutatása) támaszt alá.

i) Részletes **marketingstratégia** készítése szükséges, melynek benyújtására legkésőbb az első mérföldkő keretében sor kell, hogy kerüljön.

j) A turisztikai szempontok érvényesülése érdekében a projektgazdának vállalnia kell, hogy legalább a projekt kötelező fenntartási időszakában szakirányú végzettségű, vagy legalább 3 év turisztikai tapasztalattal rendelkező **turisztikai munkatársat** alkalmaz (kivéve kerékpáros turizmus fejlesztésére irányuló projektek esetén). A kritérium HR kapacitás, munkaerő meglétével is igazolható.

k) Amennyiben a fejlesztés világörökségi védőzónában valósul meg, úgy a projektgazdának egyeztetnie szükséges a fejlesztés tartalmáról az érintett világörökségi gondnoksággal. Ezt igazolja legkésőbb az 1. mérföldkő keretében.

l) A turisztikai attrakciók kialakítása során alkalmazni szükséges a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Turizmus 2.0 dokumentum[13] horizontális szempontjait. Az illeszkedést a projektgazda a PET-ben részletesen bemutatja.

m) A fejlesztések tervezésekor figyelembe kell venni a Kormány 1187/2023. (V. 12.) Korm. határozatával elfogadott Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 dokumentum megvalósítás alapelveire vonatkozó javaslatait.

n) A támogatási kérelem benyújtásához szükséges az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ szakmai véleménye. A szakmai vélemény kiállításához a Projekt Előkészítő Tanulmány (PET) topegyeztetes@aofk.hu címre történő megküldése szükséges, az ebben foglalt szakmai tartalom alapján vizsgálja az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ a projektet.

   A legalább 700 millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó támogatást igénylő projektek esetén az Aktív-és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ konzorciumi partnerként történő bevonása szükséges, ez esetben szakmai vélemény kiállítása nem releváns.

o) A 2.1.1. Az önállóan megvalósítandó tevékenységek műszaki-szakmai tartalom változása esetén (amennyiben a változás a projekt turisztikai szakmai tartalmát, szolgáltatások körét érinti) a módosítási igény benyújtásához mellékelni szükséges az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ szakmai véleményét.

p) A 700 millió Ft-ot meg nem haladó támogatási igényű projektek esetén az első mérföldkő teljesítésekor a tervezett megállóhelyek (pihenőhelyek, belépési pontok) műszaki tervdokumentációját, valamint az

[13] https://mtu.gov.hu/cikkek/strategia/

útvonalterveket meg kell küldeni az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ részére a topegyeztetes@aofk.hu címre, melyről az AÖFK szakmai véleményt állít ki. A szakmai véleményt az 1. mérföldkőhöz kapcsolódó szakmai beszámolóhoz szükséges felcsatolni az EPTK felületen.

q) Az információs anyagok (szórólap, kiadvány, információs tábla, stb,) legalább két nyelven álljanak rendelkezésre (magyar és angol nyelven), amennyiben pedig releváns, lehetséges további idegen nyelvek alkalmazása (a legfontosabb küldőpiacok nyelve). Nem szükséges a teljes magyar tartalom fordítása, idegen nyelven összefoglaló is elfogadható.

r) Információs táblák esetében a minimális szakmai tartalmat és arculatot a mellékelt Bejárható Magyarország Program Arculati Útmutató tartalmazza. A táblaterveket gyártás előtt szükséges véleményezésre megküldeni a topegyeztetes@aofk.hu email címre.

s) Tanösvényfejlesztés esetén a tanösvény Digitális Vándor Alkalmazásban való közzététele szükséges az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ iránymutatása szerint.

t) Útvonalfejlesztés esetén az útvonal gps koordinátáit (gpx kiterjesztésű adatállomány) megadni szükséges az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ részére, legkésőbb a projekt fizikai zárásáig az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ iránymutatása szerint.

u) A fejlesztett attrakciók POI adatait megadni szükséges az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ részére, legkésőbb a projekt fizikai zárásáig, az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ iránymutatása szerint.

v) A gyalogos természetjárás és kerékpáros turizmus fejlesztését tartalmazó projektek esetében a látogatók számlálása szükséges a fejlesztés megvalósulását követően, legalább a fenntartási időszak végéig. A látogatók számát a jellemző keresztmetszetben vagy keresztmetszetekben, óránkénti és irány szerinti bontásban is mérni kell. A számláló eszköz vagy az eszköz által használt adatbázis képes legyen a mért adatokat napi gyakorisággal, automatikusan elküldeni az üzemeltető, illetve az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ számára az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ által meghatározott formátumban. Amennyiben az automatikus adatküldéshez szükséges technikai feltételek nem adottak, úgy az adatok manuális kiolvasása és továbbítása is lehetséges legalább negyedéves gyakorisággal. Vízi turizmus fejlesztését tartalmazó projektek esetében a látogatók számlálása a technikai feltételek rendelkezésre állása esetén ajánlott, de nem kötelező. Hálózatos fejlesztés esetén legalább 6 mérési helyszínen (megálló pontok közelében) szükséges számlálni, ettől indokolt esetben el lehet térni az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal egyeztetve.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában!

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1. Általános elvárások

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos elvek az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 Rendeletének 9. cikkében megfogalmazott horizontális elvek átfogó elemei, amelyek érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező része. Ezen elvek érvényesítése a horizontális elvárásokon és követelményeken keresztül történik. A horizontális elvárások részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében. Kérjük, ezeket alaposan tanulmányozza át, mert mind a projekt előkészítését, mind a megvalósítását jelentősen befolyásolhatják.

A horizontális elvárás, illetve követelmény megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenységek következtében felmerült költségek elszámolhatóak.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek minden esetben meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, az elővigyázatosság és a „ne okozz jelentős kárt”[14] (DNSH) elveket betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba[15] ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során az esélyegyenlőséget, a nők és férfiak közti egyenlőséget, valamint a Fogyatékossággal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – hozzáférhetőség biztosítása pl. akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell;
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A projektek a DNSH és SKV elvárásoknak a támogatható tevékenységek, valamint a szakmai elvárások teljesítésével eleget tesznek.

2. Témaspecifikus elvárások:

Klímaváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos elvárások:

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább ötéves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot. A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a Projekt Előkészítő Tanulmány (PET) vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérföldkőig kell benyújtania. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat elvégzéséhez 2021-2027 közötti támogatási időszakra az „Útmutató az infrastrukturális projektek éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatának elvégzéséhez” (röviden: Klímarezilienciа Útmutató) c. dokumentum nyújt segítséget (https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-az-infrastrukturlis-projektek-ghajlatvltozsi-rezilienciavizsglatnak-elvgzshez-2021-2027)."

A rezilienciavizsgálatot az útmutatóban szereplő **standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat** követelményeinek megfelelően szükséges elvégezni.

Környezet- és természetvédelemi elvárások:

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet hatálya alá eső tevékenységek, létesítmények megvalósítása, valamint azok jelentős módosításai, változtatásai esetében el kell készíttetni a beruházás megkezdése előtt a projekt környezeti hatásának vizsgálatát a beruházás által érintett környezeti elemekre, rendszerekre vonatkozóan. A vizsgálati eljárást a 2011/92/EU direktíva (hazai alkalmazása a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet), a 92/43/EEC direktíva (hazai alkalmazása 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet)

[14] „Ne okozz jelentős kárt” elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való átállás; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

[15] 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

és a 2000/60/EK direktívával összhangban a 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásainak figyelembevételével kell végezni. A vizsgálat eredményeképp előállt dokumentációt, továbbá az ezen dokumentáció figyelembevételével született környezetvédelmi határozatot vagy környezetvédelmi engedélyt, ill. a hatóságok által kiadott nyilatkozatokat - amennyiben már rendelkezésre áll - csatolni kell a támogatási kérelemhez, de legkésőbb a projekt tartalmi, műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkő teljesítésekor kell benyújtani. A dokumentációban be kell mutatni, hogyan fogja csökkenteni, kompenzálni, illetve dokumentálni a kivitelező a projekt megvalósítása során okozott káros környezeti hatásokat[16]. A környezetvédelmi hatóság határozatának megfelelően a környezet állapotában bekövetkezett változásokat a beruházás megvalósítása során nyomon kell követni, és az állapotváltozásról, a káros hatások csökkentését vagy kompenzálását célzó intézkedések eredményességéről szóló jelentést csatolni kell a projekt előrehaladásáról és zárásáról készített beszámolóhoz.

Esélyegyenlőségi elvárások:

- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében a közszolgáltatásokhoz (pl. közhatalmi, önkormányzati tevékenységek, oktatási, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, tudományos, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, egészségügyi, sport-, ifjúsági, foglalkoztatási, közlekedési, ügyfélszolgálati szolgáltatás, ellátás, illetve tevékenység) való egyenlő esélyű hozzáférés követelményét be kell tartani. Ennek részeként a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztéseket az egyetemes tervezés alapelvét figyelembe véve komplex akadálymentesítést elvégezve kell végrehajtani (építmények mindenki által használható részeinek, közhasználatú tereinek akadálymentessége, az információkhoz való hozzáférés és kommunikáció) , .
- Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. § (4) bekezdésének megfelelően.

Biológiai aktivitás megőrzése

A fejlesztés során biztosítani szükséges, hogy a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerint számított biológiai aktivitás érték a fejlesztéssel érintett telkeken ne csökkenjen.

Ennek érdekében minden projekt esetében a biológiai aktivitásérték a fejlesztés előtti értékét, és várható változását tájépítész, vagy tájvédelmi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőnek kell a legalább engedélyköteles terv szintre kidolgozott műszaki tervdokumentáció átvizsgálása alapján – az 1. mérföldkő elfogadása előtt – számítással meghatároznia a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklet 2. pontja szerinti pontértékeket használva. Továbbá a szakértőnek nyilatkoznia kell a kamarai jogosultsági száma vagy szakértői száma megjelölésével a várható változás számszerű és százalékos értékéről. A támogatási kérelem benyújtásakor elegendő az erre vonatkozó vállalást a megalapozó dokumentumban leírni.

Elszámolható költség: Zöldfelület felmérésének, tervezésének és kivitelezésének költségei.

A tevékenység elvégzésének igazolása: A követelmények teljesítését tájépítész, vagy természetvédelmi és tájvédelmi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőnek kell számítással alátámasztania, és nyilatkozatban igazolnia, amely egyben tartalmazza a biológiai aktivitás megőrzésével érintett terület nagyságát is.

[16] A környezeti hatásvizsgálatban meghatározott és a környezetvédelmi engedélyben előírt hatásmérséklő és/vagy kompenzációs intézkedéseknek meg kell jelennie a vállalkozó tevékenységei között és közbeszerzés során a műszaki leírás részét kell képeznie.

Kapcsolódó horizontális adatszolgáltatás:

Horizontális adatszolgáltatás neve	Mértékegység	Típusa (környezetvédelmi/ esélyegyenlőségi)
Biológiai aktivitás megőrzésével érintett terület nagysága	ha	környezetvédelmi

Fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása[17]

A fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása érdekében kültéri világítás korszerűsítése, továbbá újonnan kialakítandó kültéri világítási rendszerek tervezése és megvalósítása során alkalmazni szükséges az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 53 - 54. §-ában meghatározott követelményeket, valamint a vonatkozó érvényes európai szabványok és a helyi szabályozási eszközök követelményeit. A beruházások megvalósítása során javasolt „A fényszennyezésről − világosan!" c. szakmai útmutató módszertanának alkalmazása."

Elszámolható költség: -

A tevékenység elvégzésének igazolása: A követelmény teljesítését a műszaki ellenőrnek kell nyilatkozatban igazolnia a záróbeszámoló elfogadásáig.

Kapcsolódó horizontális adatszolgáltatás:

Horizontális adatszolgáltatás neve	Mértékegység	Típusa (környezetvédelmi/ esélyegyenlőségi)
Fényszennyezés elkerülésével fejlesztett projektek száma	db	környezetvédelmi

3.A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Unióval elszámolható összköltsége az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

A felhívás keretében igényelhető minimális támogatási összeg 200 millió Ft.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás pontos minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

Nem állami támogatási kategória esetén: a támogatás maximális mértéke az Unióval elszámolható összköltség 100 %-a.

Csekély összegű állami támogatás esetén: a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.

[17] https://kormany.hu/dokumentumtar/a-fenyszennyezesrol-vilagosan

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén: a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget.

A működési eredmény mértékét

a) megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy

b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag

kell levonni az elszámolható költségekből, meghatározva a támogatásintenzitást.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén

a) **Beruházási támogatás esetén** a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény közötti különbséget azzal, hogy az infrastruktúra üzemeltetője - a támogatást nyújtó döntésétől függően - jogosult ésszerű nyereséget szerezni.

A működési eredmény mértékét
a) megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag
kell levonni az elszámolható költségekből.

VAGY

b) **Működési támogatás esetén** a támogatás összege nem haladhatja meg a releváns időszakban keletkező működési veszteséget, a támogatás a működési veszteségen felül fedezetet nyújthat az ésszerű nyereségre is.

A működésből származó veszteség és ésszerű nyereség összegét előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni.

Az 1. bekezdésben meghatározottak teljesítése - a 2. bekezdéstől eltérően - visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag is biztosítható.

VAGY

c) Az egymillió eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó beruházási támogatás esetén a támogatás összege a fent meghatározott módszerek alkalmazásától eltérően is meghatározható azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80%-át.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető. Amennyiben megállapítást nyer, hogy a projekt megkezdésére a támogatási kérelem benyújtását megelőzően sor került, a támogatási kérelem elutasításra, illetve a támogatás visszavonásra kerül. A projekt előkészítése nem minősül megkezdésnek.

A projekt megvalósítása a támogatási kérelem benyújtását követő napon saját felelősségre megkezdhető, de a projekt megkezdése nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

További részletes szabályozást az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben/támogatói okiratban (a továbbiakban együtt: támogatási szerződés) és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok - szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő - kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az ”ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésének határideje 2029.június 30. Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés aláírásáig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés aláírásának napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 60. nap, de legkésőbb 2029. június 30.

5.MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkővel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

A projektben **két mérföldkövet** kell betervezni, további mérföldkő nem tervezhető. Az első mérföldkő a projekt szakmai-műszaki előkészítésének vége, a második (utolsó) mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára kell tervezni. A mérföldkő az előírt dokumentumok benyújtásával teljesül.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

1. Mérföldkő – projekt előkészítése

A projekt szakmai-műszaki előkészítésének lezárása legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 24. hónap utolsó napjáig.

A megvalósítás első mérföldköve a projekt előkészítési dokumentáció teljes körű teljesítése. Az előkészítési dokumentáció minimális tartalma:

a) Műszaki tervdokumentációk elkészítése: engedélyes tervdokumentációk, engedélyek, szükséges nyilatkozatok, igazolások, kiviteli tervdokumentációk, valamint az ez alapján készült tételes tervezői költségvetés; Eszközbeszerzés esetén eszközlista.

b) Tulajdonviszonyok rendezése – amennyiben releváns A projekt megvalósítási helyszínére vonatkozó tulajdonjogi kérdések, adás-vétel, bérleti szerződés, per, teher- és igénymentesség igazolása stb. az ÁÚF -ben foglalt előírásoknak megfelelően;

c) Konzorciumi megállapodás véglegesítése – amennyiben releváns Amennyiben a projekt konzorciumi formában valósul meg, a mérföldkő teljesítéséhez szükséges véglegesíteni a konzorciumban résztvevők körét és a megvalósításra vonatkozó konzorciumi megállapodást valamennyi konzorciumi tag által aláírni.

d) Amennyiben az adott beruházás kapcsolódik korábban már támogatásban részesült projekthez, úgy szükséges a pontos, tevékenység szintű lehatárolás bemutatása.

e) A Felhívás 2.3. és 2.4. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációja, (amennyiben releváns), biológiai aktivitás megőrzésére vonatkozó nyilatkozat benyújtása;

f) Költség-haszon elemzés elkészítése (amennyiben releváns)

g) Felhívásban előírt szakmai anyagok: partnerségi és együttműködési megállapodások (pl. kkv-kkal való együttműködés alátámasztása), marketingstratégia, környezeti hatásvizsgálat (amennyiben releváns);

h) Adatszolgáltatás a Felhívás 6.2. pontjában meghatározott szakmai mutatókra vonatkozóan.

i) Az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ szakmai véleménye a tervezett megállóhelyek (pihenőhelyek) műszaki tervdokumentációjáról (amennyiben releváns)

j) Amennyiben a fejlesztés világörökségi védőzónában valósul meg, az érintett világörökségi gondnoksággal történt egyeztetés igazolása.

k) A projektmenedzsment szervezet rövid bemutatása, valamint a Kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a projektmenedzsment szervezet megfelel a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában le írtaknak.

2. Mérföldkő: Fizikai befejezés

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni. A mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

Benyújtandó dokumentumok:

a) Fizikai befejezést igazoló dokumentumok

b) Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló Magyar Közút NZrt. igazolás a megvalósult létesítményhez kapcsolódó adatszolgáltatásról (amennyiben releváns),

c) Adatszolgáltatás a Felhívás 6.2. pontjában meghatározott szakmai mutatókra vonatkozóan.

d) Projekt fenntartási időszakában foglalkoztatott turisztikai munkatárs önéletrajza és turisztikai munkatárs alkalmazásának alátámasztása.

e) A projektmenedzsment szervezet rövid bemutatása, valamint a Kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a projektmenedzsment szervezet megfelel a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában le írtaknak.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

A támogatási kérelemben az alábbi táblázatban szereplő kimeneti indikátor vállalása kötelező.

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa[1]	Célérték	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)
Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyszínek száma	ERFA	db	Közös kimeneti	-	*RCO77*	Nem
Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	ERFA	db	OP kimeneti	-	*TPO34*	Nem

Indikátor neve: Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma
Indikátor definíciója: Az intézkedés keretében (az ERFA által) támogatott kulturális és turisztikai helyszínek darabszáma.
Indikátor számításának módja:
Amennyiben a projekt egy településen valósul meg, függetlenül attól, hogy az adott település több pontján, 1 helyszínnek számít.
Amennyiben a projekt megvalósítási helyszínei több települést is érintenek: azoknak a településeknek a számát kell összesíteni, amelyeken a projekt keretében beruházás valósul meg.
Indikátor igazolásának módja:

- engedélyköteles tevékenység esetén: az építményre vonatkozó használatba vételi engedély.
- nem engedélyköteles tevékenység esetén: az beruházás kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.

Indikátor neve: Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma **Indikátor definíciója:** Az intézkedés keretében (az ERFA által) fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma
Indikátor számításának módja:
Az indikátor meghatározásánál a jelen felhívás keretében fejlesztésre kerülő nemzeti parkot, geoparkot, natúrparkot kell figyelembe venni. Amennyiben egy projekt keretében több nemzeti park, geopark, natúrpark fejlesztésére is sor került, úgy a helyszínek számát összesíteni szükséges.
Indikátor igazolásának módja:

- engedélyköteles tevékenység esetén: az építményre vonatkozó használatba vételi engedély.
- nem engedélyköteles tevékenység esetén: az beruházás kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.

A támogatási szerződésben vállalt indikátorok tervértékének csökkenése:
Ön kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett csökkentheti a támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékeket.[18]
A támogatási szerződésben vállalt indikátorok alulteljesítése
A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel[19].

[18] Korm. rendelet 160. §.
[19] Korm. rendelet 160.§.

6.PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható. Így például nem támogatható:

a) Szálláshely (és szolgáltatásainak) bármilyen fejlesztése, létesítése, kialakítása, beleértve a szálláshely területén (helyrajzi számán) történő és területét érintő fejlesztést

b) Forgóeszközök beszerzése, egyszer használatos eszközök beszerzése, használt eszközök beszerzése

c) Erdei iskolák fejlesztése

d) Állatkertek és vadasparkok létesítése

e) Versenysport igényeinek kiszolgálására alkalmas létesítmények fejlesztései

f) Lovassport igényeit is kiszolgáló fejlesztések (pl.: lovarda) kivéve a tematikus utak fejlesztéseihez kapcsolódó lovas pihenőhelyek (pl.: lóbeálló, pad, itató) kialakítását, felújítását

g) Versenysport igényeit kiszolgáló eszközbeszerzés

h) Főtevékenységként kereskedelmi (beleértve saját termék kereskedelmét is) tevékenység célját szolgáló fejlesztés (TEÁOR'08 45-47)

i) Turisztikai termékcsomagok létrehozására irányuló utazási irodai tevékenység

j) OTÉK előírásait meghaladó, kapacitáson felüli parkoló kialakítása, fejlesztése

k) Élő állat beszerzése

l) Önkormányzati tulajdonú kisvasutak fejlesztése

m) Hajtánypálya fejlesztése

n) Tisztán elektromos meghajtású kerékpár, motoros vízi jármű beszerzése

o) Szabadidősport célú fejlesztések (pl.: futókör, kalandpark, pumpapálya)

p) Hópótláshoz és sípálya fejlesztéshez, karbantartáshoz kapcsolódó fejlesztések

q) Olyan tevékenység megvalósítására, amely a TOP_Plusz-6.1.3-21 Helyi és térségi turizmus fejlesztése című felhívás keretében támogatásban részesült.[20]

r) Kölcsönzési tevékenységet megalapozó eszközbeszerzések

s) Kulturális turizmushoz kapcsolódó fejlesztések

t) Rendezvények szervezése, megrendezése, lebonyolítása (kivételt képeznek ez alól a kötelező nyilvánosság tevékenység keretén belül megvalósítandó rendezvények, pl. sajtónyilvános, záró rendezvény és a képzés, workshop támogatható tevékenység közé sorolható események).

[20] A kettős finanszírozás elkerülése érdekében nem támogatható olyan tevékenység, amely más forrásból már támogatásban részesült.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

Nyilvánosság biztosítása

Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a https://www.palyazat.gov.hu oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz" c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz" tartalmazza. Az útmutatóban és a kézikönyvben foglaltak teljesítése a kedvezményezettek szerződéses kötelezettsége.

1) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**

Az EU Közös rendelkezésekről szóló 2021/1060/EU rendeletének (a továbbiakban: CPR) 73. cikkének teljesítése céljából a támogatási kérelmeknek biztosítani kell a következő elvárásokat:

- Bizonyítható a projekt társadalmi hasznossága, megfelelő ár-érték aránya.
- Csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kap, túl-támogatás nem történik.
- A fejlesztési projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható.

A vonatkozó európai uniós jogszabályoknak való megfelelés érdekében a projektek előkészítése és a kiválasztási eljárás során alá kell támasztani a projekt társadalmi hasznosságát, ár-érték arányát. Ennek érdekében a **támogatási kérelem benyújtásakor csatolandó PET-ben**:

- Be kell mutatni a problémákat, hiányokat, amelyekre választ jelent a tervezett fejlesztés. Szükséges felmérni az igényeket, amelyek a fejlesztendő infrastruktúra/ szolgáltatás létrejöttét, kapacitását alátámasztják.
- Az így meghatározott projekt célokról be kell mutatni kapcsolódásukat az OP céljaihoz, valamint a vonatkozó európai, országos, regionális, valamint helyi stratégiákhoz.
- Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a projektben megvalósítandó beavatkozás céljának elérésére a választott megoldás az optimális a teljes költséget és a hatásokat összevetve, szövegesen kell indokolni, hogy miért az adott műszaki megoldás került kiválasztásra, azt milyen kiválasztási logika, további vizsgálat előzte meg.

A támogatás mértékének indoklásához és a fenntarthatóság bizonyításához a **támogatási kérelem benyújtásakor a PET-ben be** kell mutatni a következőket:

- A kért támogatás összege a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges. Ezt röviden meg is kell indokolni állami támogatási szabály esetén a releváns szabály előírásainak megfelelően. Egyéb esetben az indoklás térjen ki különösen arra, hogy a beruházás fenntartása során a képződő bevételek milyen mértékben nem nyújtanak fedezetet a működési költségekre, a beruházáshoz szükséges forrásgyűjtésre.
- A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított a projekt teljes élettartama alatt. Indoklásban ki kell emelni, hogy a bevétellel, költségmegtakarítással nem fedezett működési (üzemeltetési és pótlási) költségek finanszírozása hogyan történik, pl. milyen központi költségvetési, önkormányzati költségvetési forrás biztosítja a finanszírozásukat.

Az **1. mérföldkőre** a 700 millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó elszámolható költségű projekteknél a CPR előírásainak való megfelelés érdekében **az alábbiak bemutatása csatolandó:**

- Közgazdasági értékeléssel kell igazolni a projekt társadalmi hasznosságát, megfelelő ár-érték arányát.
    - Ha a projekt olyan stratégiához illeszkedik, amely társadalmi hasznosság értékelése (költség-haszon elemzés, költséghatékonyság elemzés, többszempontú értékelés) alapján rangsorolta

a projekteket és a projekt megvalósítását tartalmazza, akkor projekt szinten külön elemzés nem szükséges a változatelemzésről és a kiválasztott projektről, elegendő csak a releváns stratégia mentén röviden elmagyarázni:

- A projekt célja megalapozott, illeszkedik a stratégiához, nettó társadalmi hasznot hoz létre?
- A projektben megvalósítani javasolt megoldás eléri a célt, ez a leghatékonyabb megoldás-e a cél eléréséhez?
- A megoldás költségei reálisak-e?

Ennek az elvárásnak megfelelnek többek között a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP), a fenntartható energia- és klíma akciótervek (SECAP), Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv, Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia, Nemzeti Energiastratégia, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, NEKT (Magyarország Nemzeti Energia és Klímaterve), Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Turizmus 2.0

- A fentiek szerinti stratégia hiányában projekt szinten szükséges a változatelemzést, illetve a kiválasztott változat közgazdasági értékelését elvégezni. Ennek módszertanát az Európai Bizottság közgazdasági értékelési útmutatója, a Vademecum[21] valamint az Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez 2021-2027[22] és további releváns magyar CBA útmutatók tartalmazzák. Ennek megfelelően:
  - ahol lehet és az az egyszerűbb, teljes közgazdasági költség-haszon (CBA) elemzés elvégzése
  - egyszerűsített CBA elvégzése, ha a költségek és hasznok csak nagyvonalú, nem teljeskörű becslése lehetséges
  - Költség-hatékonyság elemzés (Cost Effectiveness Annaleses, CEA), ha a hatásokat csak naturáliában lehet meghatározni, így a sorbarendezés alapja az egységnyi hatás költsége.
  - Legkisebb költség elemzés (Least Cost Analysis, LCA): Amennyiben a projektek ugyanarra az eredményre vezetnek a leghatékonyabb választás egyszerűen a legkisebb költségű változat kiválasztását jelenti
  - Többszempontú értékelés (Multi-Criteria Analysis, MCA): a fejlesztések költségei, hatásai, kockázatai és lehetőségei számszerűsített vagy kvalitatív formában meghatározásra kerülnek, majd fontosságuk szerint súlyozzák őket, amellyel meghatározásra kerülhet egy összesített pontszám és ez alapján egy rangsor.

  Az előző pontban bemutatott útmutatók alapján szükséges a pénzügyi elemzést elvégezni a szükséges mértékű támogatás és a pénzügyi fenntarthatóság alátámasztása érdekében.

Szakmai adatszolgáltatás:

Az első és utolsó mérföldkő teljesítéséhez szükséges a lent felsorolt, a projekt szempontjából releváns szakmai mutatókra vonatkozóan adatot szolgáltatni, amely az eredmények összesíthetőségét segíti. Önmagában a mutatók módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Mutató neve	Mérték-egység
Tervezett látogatószám növekmény	fő
Fejlesztett gyalogos turisztikai útvonalak hossza	km
Fejlesztett gyalogos turisztikai helyszínek száma	db
Fejlesztett kerékpáros turisztikai útvonalak hossza	km
Fejlesztett kerékpáros turisztikai helyszínek száma	db
Fejlesztett víziturisztikai útvonalak hossza	km
Fejlesztett víziturisztikai helyszínek száma	db
Fejlesztett lovasturisztikai útvonalak hossza	km
Fejlesztett lovasturisztikai helyszínek száma	db

[21] Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications, European Comission, 2021

[22] https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-a-projektek-kzgazdasgi-s-pnzgyi-rtkelshez-2021-2027"

Mutató neve	Mérték-egység
Fejlesztett tanösvények hossza	km
Fejlesztett tanösvények száma	db
Fejlesztett országos jelentőségű ökoturisztikai helyszínek száma	db
Több túratípust kiszolgáló fejlesztett helyszínek száma	db
Fejlesztett kisvasutak száma	db
Fejlesztett kisvasút útvonalak hossza	km
Digitális tanösvények száma	db
Telepített elektromos töltőberendezések száma	db
Telepített elektromos töltőberendezések teljesítménye	kW
Épület korszerűsítéssel történő ÜHG megtakarítás	CO2t/ év
Akadálymentesítéssel érintett épületek száma	db
Akadálymentesített túraútvonalak, tanösvények hossza	km
Projekt keretében, projekt hatására keletkezett új munkahelyek száma	db

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembevételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az ”ÁÚF 21-27” 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás akkor folyósítható, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ”ÁÚF 21-27” 7. fejezetében foglaltaktól a következőkben eltérve az alábbi feltételeknek megfelelnek:

Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ban foglaltaknak megfelelnek, és a projekt szempontjából ennek megfelelően rendezett tulajdoni viszonyokat a támogatást igénylő biztosítja, igazolja legkésőbb az első mérföldkő teljesítéséig.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az ”ÁÚF 21-27” 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU és a https://www.palyazat.gov.hu oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során

fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, erre irányuló panasz benyújtása esetén a hazai intézményrendszer gondoskodik a panasz kivizsgálásáról.

Jelen felhívás keretében az alábbi alapjogok érvényesülésének ellenőrzésére az irányító hatóság a támogatási kérelem tartalmi értékelése során, továbbá a támogatási jogviszony alatt is kiemelt figyelmet fordít:

8. CIKK: A személyes adatok védelme
26. CIKK: A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése
37. CIKK: Környezetvédelem

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás irányító hatóság általi befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek[23]:

a) az infrastruktúra valamely elemében nem következik be olyan tulajdonosváltás, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz jut;
b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben nem következik be olyan lényeges változás, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagyon a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az Irányító Hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7.ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

a) 25%-a, de természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás, civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
b) 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén:
A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100 %, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett önkormányzati többségi tulajdonban álló gazdasági társaság, köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett, és

[23] /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

a) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy

b) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

Az a) és b) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke a megítélt támogatás 25%-a.

Támogatási előleg igénylésére irányuló kérelmet kizárólag a támogatás kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett nyújthat be

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács, helyi önkormányzat, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság, önkormányzati társulás, köztestület, vagy közalapítvány kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási terv sablonja a felhívás szakmai mellékletei között található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Amennyiben a kedvezményezett a folyósított támogatási előleg teljes összegével elszámolt, az előleg a jelen pontban meghatározott mértékig, illetve összegig újra igényelhető.
Az előlegen alapuló követelés visszafizetését vagy kompenzálását követően lehetőség van az előleg újra igénylésére.

A támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha Ön nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60%-ával megegyező támogatástartalmú időközi kifizetési kérelmet a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)
Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előlegre vonatkozó szabályok:
A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén Önnek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére szállítói előleg igénybevételének lehetőségét.
Ha Ön közszféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére szállítói előleg igénybevételének lehetőségét az alábbiak szerint:

- Ha a szállítói szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege
  - nem haladja meg az ötmilliárd forintot, akkor a szállítói előleg mértéke az e szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összegének legfeljebb 30%-a.
  - meghaladja az ötmilliárd forintot, akkor a szállítói előleg mértéke az e szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összegének ötmilliárd forintot elérő része után 30%, az ötmilliárd forintot meghaladó része után legfeljebb 10%.
- A Kormány az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével a főszabályként rögzített százalékos mértéket, illetve összeghatárt megemelheti, ha a kedvezményezett a magasabb mértékű, illetve összegű szállítói előleg szükségességét megalapozottan indokolja, a szállítói előleg kifizetése ütemezését

alátámasztó likviditási tervet készít, valamint az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik.
- Ha a szállító a szállítói előleggel elszámolt, újra igényelhet szállítói előleget.

A szállítói előleget visszakövetelük, ha Ön nem nyújt be a kifizetett szállítói előleg legalább 60%-ával megegyező támogatástartalmú időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

Mivel a felhívás keretében támogatott projekt támogatási intenzitása 100%, ezért Önnek a projekt Európai Unióval elszámolható költségeihez nem kell önerőt biztosítania. Önerőből kizárólag a projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségei**nek a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket Önnek a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet Ön a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A konzorciumi tagok a projekt keretén belül egymástól anyagot, árut, szolgáltatást, eszközt, immateriális javakat nem vásárolhatnak.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el[24]:

1. Projektelőkészítés költségei

a.) Előzetes tanulmányok, dokumentumok költségei (százalékban meghatározott átalány számított költsége):

- Projekt Előkészítő Tanulmány (PET)

[24] A horizontális elvárások teljesítéséhez kapcsolódó költségek a releváns költségsoron számolhatók el.

- költség-haszon elemzés
- éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat
- egyéb szükséges háttértanulmányok, szakvélemények (pl. szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, helyzetfeltárás, szakvélemények

b.) Műszaki dokumentáció költségei:
- műszaki tervek, engedélyezési-, kiviteli- és tendertervek, ezek hatósági díja, szakági tervek, műszaki felmérések vizsgálatok, energetikai tanúsítvány
- a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel költségei
- környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat
- egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat

c.) Közbeszerzés költsége (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
- közbeszerzési szakértő díja, közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja
- közbeszerzési eljárás díja
- rendszerhasználati díj

d.) Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések
- egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség

2. Beruházáshoz kapcsolódó költségek

Ingatlan vásárlás költségei

ingatlan bekerülési értéke, vagy ezen belül:
- ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása
- kisajátítási terv
- értékbecslés
- kártalanítási költség
- ügyvédi díj
- egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség
- vezetékjogi kártalanítás
- fennálló bérleti jog és a beruházással érintett ingatlan használatára vonatkozó jogviszony megszüntetésének költsége

Ingatlanvásárlás költsége a fejlesztési elképzelés keretén belül kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a 2.1 pontban felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínéül szolgál.

Egyéb, ingatlanhoz kapcsolódó kártalanítási költségek:
- Ingatlanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség

Terület-előkészítési költség

A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei:
- megelőző régészeti feltárás; régészeti megfigyelés, régészeti megfigyelés során előkerült lelőhely feltárása (mentő feltárás);
- lőszermentesítés;
- terület-előkészítéshez kapcsolódó földmunka.

Építéshez kapcsolódó költségek – átalakítás, bővítés, felújítás esetén beleértve az azbesztmentesítés költségeit is

Építés bekerülési értéke, vagy ezen belül:

- bontás
- új építés
- átalakítás
- bővítés
- felújítás
- korszerűsítés
- beüzemelési költségek
- Az infrastrukturális beruházások esetében a következő rendszerek kiépítésével, bővítésével, átalakításával, korszerűsítésével, helyreállításával, felújításával kapcsolatos költségek számolhatóak el:
    - ivó-, ipari- és tűzi-víz hálózat és tárolók, korszerű tűzvédelmi hálózat;
    - őrző-védelmi hálózat;
    - gázhálózat, gázfogadó állomás;
    - a megújuló energiával működő fűtési és hűtési rendszerek és a hozzájuk kapcsolódó berendezések, felszerelések;
    - elektromos energiaellátás hálózata, transzformátor-állomás, közvilágítás;
    - eső- és szennyvízelvezetés, szennyvíztisztító;
    - hulladékkezelő létesítmények;
    - átereszek, vízi létesítmények;
    - informatikai és telekommunikációs alaphálózat, a hálózat csatlakozási pontjai, valamint az aktív hálózati eszközök;
    - a projekt által érintett terület szükség szerinti leválasztása, bekerítése, egyéb célú térburkolat;
    - a terület használatához szükséges járdák, utak, parkolók;
    - parkosítás, kertépítés;
    - iparvágány;
    - vonalas közmű kiépítése esetén, a közüzemi szolgáltatónak jogszabály vagy megállapodás alapján fizetendő közműfejlesztési hozzájárulás, illetve azzal analóg díjak (pl. csatlakozási díj);

Eszközbeszerzés költségei

- bekerülési érték
- bekerülési érték egyes tételei

  Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, csak a jelen dokumentum 2.1 fejezetében felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan, és amely tevékenység esetében az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott vonzerő megfelelő működtetéséhez.

Immateriális javak beszerzésének költsége

- vagyoni értékű jog bekerülési értéke
- szoftver bekerülési értéke
- egyéb szellemi termék bekerülési értéke

Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége

3. Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége (százalékban meghatározott átalány számított költsége);

Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége:

- egyéb mérnöki szakértői díjak
- minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerekhez kapcsolódó költségek

Egyéb szakértői szolgáltatási költségek:

- fordítás, tolmácsolás, lektorálás költsége
- felmérések, kimutatások, adatbázisok, kutatások, tanulmányok készítésének költsége (pl.: kiállítás tematikájának kidolgozása)
- turisztikai szakértő szolgáltatási költsége
- szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szakértői díjak

Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei:

- marketingeszközök fejlesztése
- egyéb kommunikációs tevékenységek költségei
- marketingstratégia készítése

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó és indokolt bérleti díj (a projekt menedzsmenthez kötődő iroda és eszköz bérletet a projekt menedzsment költségek közt kell elszámolni),

Egyéb szolgáltatási költségek:

- biztosítékok jogi, közjegyzői költségei
- hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- vagyonbiztosítás díja

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége (százalékban meghatározott átalány számított költsége):

Képzési költségek (képzések és workshopok díja)

4. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

- Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei
  - megbízási díj
  - foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - személyi jellegű egyéb kifizetések
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás
  - munkabér
  - foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - személyi jellegű egyéb kifizetések
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség
  - utazási költség
  - szállásköltség
  - helyi közlekedés költségei
  - napidíj

5. Projekt menedzsment költségek

Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása (százalékban meghatározott átalány számított költsége):

- munkabér
- megbízási díj
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):

- utazási költség

- helyi közlekedés költségei
- napidíj

Projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (százalékban meghatározott átalány számított költsége):

Egyéb projektmenedzsment költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):

- projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
- projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

6. Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)
7. Tartalék

Az egyes állami támogatási kategóriákra vonatkozó rendelkezések:

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás
A támogatás keretében a beruházáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz és immateriális javak beruházási költsége számolható el.

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költségtípusokat a támogatási kérelem költségvetésébe csak százalékban meghatározott átalányként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtípusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

1) Projektelőkészítés költségei c. költségkategória alábbi költségtípusa:
   - Műszaki dokumentáció költsége c. költségtípus
2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtípusa
3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória alábbi költségtípusai:
   - Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költségei c. költségtípus
   - Egyéb szakértői szolgáltatások költségei
   - Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei
   - Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó és indokolt bérleti díjak
   - Egyéb szolgáltatási költségek c. költségtípus
   - Képzési költségek c. költségtípus
4) Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei
5) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségtípus
6) Tartalék c. költségtípus

A vetítési alapba tartozó költségtípusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtípusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtípusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

1) Projekt-előkészítés költségei c. költségkategória összes költségtípusa, kivéve a műszaki dokumentáció c. költségtípust
2) Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségkategória alábbi költségtípusai:
   - Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költségtípus
   - Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége c. költségtípus
3) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtípusa

A százalékban meghatározott átalány számított költségeit a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületen az alábbiak szerint szükséges rögzíteni:

- Tevékenység: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei
- Költségkategória: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei
- Költségtípus: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei
- Költségelem: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei

Felhívjuk a figyelmet, hogy százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén az átalány mértékének a projekt megvalósítása során állandónak kell lennie!

A vetítési alapba tartozó költségek és a számított költségek közötti költségátcsoportosítás nem lehetséges. A tartalék, mint költségtípus a projekt költségvetésén belül, kizárólag a vetítési alapba tartozó költségekre való átcsoportosítással használható fel.

A számított költségekbe tartozó költségtípusokat a vetítési alapba tartozó költségtípusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtípusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek pénzügyi teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania, ugyanakkor a számított költségek révén megvalósított eredményt a záró beszámolóban igazolni kell az alábbi dokumentumok benyújtásával:

Számított költségek	Szakmai teljesülést alátámasztó dokumentumok
Projektelőkészítés költségei c. költségkategória keretében: • Előzetes tanulmányok, dokumentumok költségei c. költségtípus • Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség c. költségtípus	A felhívásban előírt, a projekt szempontjából releváns projekt előkészítéshez kapcsolódó dokumentum(ok) benyújtása.
Projektelőkészítés költségei c. költségkategória keretében a **Közbeszerzési költségek** c. költségtípus	Legalább egy, a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő, a projekt célját szolgáló közbeszerzés sikeres lebonyolítását igazoló dokumentum (tájékoztató az eljárás eredményéről) benyújtása.
Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtípusa	Záró beszámoló benyújtása, a támogatott tevékenység(ek) megvalósulásának bemutatásával.
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória keretében a **Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége** c. költségtípusa	Az előírt tájékoztatási és nyilvánossági követelmények teljesítésének igazolása az aktuális szabályozás szerint.
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória keretében **Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége** c. költségtípusa	A lezárt építési napló benyújtása, amelyből látszik a műszaki ellenőr összes bejegyzése.
Általános (rezsi) költségek c. költségkategória összes költségtípusa	Záró beszámoló benyújtása, a támogatott tevékenység(ek) megvalósulásának bemutatásával.

Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtípusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi bizonylatokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való

megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtípusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A Felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete 2021.01.01, vége: 2029.06.30.

Az uniós állami támogatási kategóriával támogatott tevékenységhez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek – figyelemmel az uniós állami támogatási szabályokra – kizárólag a csekély összegű (de minimis) támogatás keretében számolhatók el.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) **Piaci ár igazolása:**

   A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, és a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetőek legyenek.

   Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árnak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árnak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

   Azon szállítói szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződései esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árnak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

   A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

   Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

   Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a

projektgazdától/ajánlatkérőtől független[25] piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatók.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, vagy piaci ár igazolása, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (ilyennek minősül különösen a munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés, fizetési fokozat váltás) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest. A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviseletek árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány, átalányalapú egységköltség) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el: https://www.palyazat.gov.hu/

2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőkön történik a megvalósítás során az elszámolás:
   a) Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)
   b) Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítőn (amennyiben releváns)
   c) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)

   A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább

[25] Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva. Nem független az az ajánlat sem,, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az összesítőben szereplő költségek alátámasztó dokumentumait helyszíni ellenőrzés keretében fogjuk ellenőrizni. Kérjük, figyeljen arra, hogy az elszámoló bizonylatok (pl.: számlák, bérjegyzék, stb.) ebben az esetben is megfeleljenek a jogszabályban meghatározott formai elvárásoknak (pl.: záradékolás, megrendelés dokumentuma, ajánlatok stb).

4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.

5) Közszféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.

6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:
   - Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában);
   - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
   - Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

   Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.
   Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

7) Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a 300 000 000 Ft-ot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a Korm. rendelet 251. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a szakaszolt projekt esetén, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

Összeférhetetlenségi szabályok:
A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetetlenségi szabályokra:
Nem független az az ajánlattevő,

a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési;
b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.
A Kedvezményezett köteles a függetlenség követelményének a támogatási jogviszony teljes időtartama alatt megfelelni.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat projektmérettől függetlenül:

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható összköltségre vetítve (%)
Műszaki dokumentáció költségei (Felhívás 7.3.I b))	5,00%
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák stb.)	2,00%
Ingatlan vásárlás	2,00%
Tartalék	5,00%

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során a projekt keretében a **műszaki dokumentáció költségei, a terület előkészítés, és az ingatlanvásárlás** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást megelőzően és azt követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 8,50%-át. Az ingatlanvásárlás költségtípusra a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani legfeljebb 10%-ig.

A felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költségtípusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtípusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok A-D) tevékenységek esetén:

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított maximális %-os korlát
Marketing költségek	10%
Marketing költségeken belül kiadványkészítés	2%
Attrakciók közvetlen környezetének fejlesztése	10%
Vendéglátó és egyéb kereskedelmi egységek kialakítása	10%
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (7.3. 3. pont szerinti valamennyi tevékenység vonatkozásában). (kivéve 7%-os átalány alapján elszámolt költségtípusok: műszaki ellenőri szolgáltatás költsége, kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége)	20%
Eszközbeszerzés	30%
Kizárólag a túrázáshoz használható, emberi vagy állati erővel hajtott közlekedési eszközök pl. kerékpár, kajak, kenu, csónak, SUP, szekér, hintó, valamint kizárólag szélerővel hajtott olyan	5%, de max. 50 millió Ft

vitorláscsónak beszerzése, amelynek hossza a 7 métert, névleges vitorlafelülete a 10 m2-t nem éri el	
A túrák szervezéséhez szükséges hibrid, vagy elektromos meghajtású gépjármű, valamint túraeszköz (pl. kerékpár/kajak-kenu, sup, ló-) szállító utánfutó beszerzése	5%, de max. 50 millió Ft
Immateriális javak beszerzésének költsége	10%
Turisztikai célú, kerékpározásra alkalmas vagy azt segítő közlekedési infrastruktúrára létrehozása (önálló kerékpárút, gyalog- és kerékpárút, kerékpársáv, vegyes forgalmú út, erdészeti és mezőgazdasági út, stabilizált út, átvezetés, forgalomtechnikai beavatkozás, műtárgy, közmű kiváltás)	10%, de max. 100 millió Ft
A Fenntartható Városfejlesztési eszközzel érintett városok és várostérségek közigazgatási területén megvalósuló beruházás (beruházási költség)	15%
Képzési költségek	2%

Az elektromos járművek használatához szükséges töltőberendezés kiépítése esetén alkalmazandó maximum fajlagos nettó költségek:

1. 7,4 kW töltő esetében: 130.000 Ft
2. Legalább 22kW teljesítményű AC töltő esetében: 1.500.000 Ft
3. Legalább 22kW teljesítményű DC töltő esetében: 4.500.000 Ft
4. Legalább 50kW és legfeljebb 74 kW teljesítményű DC töltő esetében: 8.300.000 Ft
5. Legalább 75kW teljesítményű DC töltő esetében: 10.100.000 Ft
6. Legalább 100kW teljesítményű DC töltő esetében: 13.300.000 Ft

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- A Felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- Minden olyan költségtétel, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott;
- Levonható ÁFA
- Nem támogatható tevékenységekhez kapcsolódó költségek;
- Gyártási eljárások, termékleírások készítése;
- Banki és pénzügyi költségek, kamattartozás kiegyenlítése, hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- Jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- Ingatlan és eszköz lízing, bérlet;
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei;
- Útiköltség, ellátmány/napidíj és szállásköltség;(kivétel jelen felhívás elszámolható költségek IV. és V. pontjában elszámolhatónak minősített költségek)
- Saját teljesítés (kivéve a Felhívás 7.4. pontjában meghatározottak szerint);
- Lakáscélú ingatlan vásárlása, fejlesztése;
- Forgóeszközök

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ”ÁÚF 21-27” 3. fejezetében találhatók.

A TKR kiemelt eljárásrendet alkalmazó vármegyék esetén a kiválasztási eljárásrendre vonatkozó előírások – a fentiektől eltérő módon – a területi szereplőre vonatkozó területspecifikus mellékletben találhatók meg. A Felhívás 13.3. pontja tartalmazza a területspecifikus mellékleteket, külön jelölve a TKR kiemelt eljárásrendben hirdető vármegyéket.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótoltatható jogosultsági kritériumok:

a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótoltathatóak. Ezért, ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótoltatható jogosultsági szempontok:

a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az ”ÁÚF 21-27” c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
c) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótoltatható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/részben megfelelt/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik, a megfelelt minősítés 1, a nem felelt meg minősítés 0, a részben megfelelt minősítés 0,5 pontnak számít. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a támogatást igénylő a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt" és „nem felelt meg" válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szab az adott szempont teljesülésére. Az előnyt jelentő szempontok esetében támogatási feltétel előírása nem releváns, illetve ezen szempontokra adott nem felelt meg vagy részben megfelelt minősítés önmagában nem jelent azonnali elutasítást.

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy az Irányító Hatóság a támogatási kérelmet elutasítja, amennyiben:

- **az 1.1, 2.1, 3.2, 3.4, 4.1, 4.3- vagy 4.5. pontjai közül bármelyikben az értékelés „nem felelt meg"minősítést kap.**
- **a lenti táblázatban szereplő Irányító Hatóság által meghatározott, adott támogatási kérelem vonatkozásában releváns tartalmi értékelési szempontok alapján (ide nem értve az adott támogatási kérelem esetében nem releváns minősítésű szempontokat) a támogatási kérelem nem éri el a maximum szerezhető pontok legalább 50%-át.**

	Értékelési szempont	**Minősítés Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg /**
1.	**Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz**	
1.1.	**A projekt illeszkedik a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz. A projekt legalább egy, de lehetőség szerint több OP célhoz is hozzájárul.**	**Megfelelt / Nem felelt meg**
2.	**Kizáró okok vizsgálata**	
2.1.	**A projekt és támogatást igénylő támogathatóságának vizsgálata a hazai és uniós jogszabályok, ÁÚF 21-27, állami támogatási és lehatárolási szabályok szerint.** (Jelen szempont keretében kerül vizsgálatra a Felhívás 1.2. pontjában meghatározott kizáró okok alá tartozás is.)	**Megfelelt / Nem felelt meg**
2.2.	Nem támogatható kerékpáros infrastruktúra (pl. kerékpárút, kerékpársáv, vegyes forgalmú út) építésére irányuló projekt – a 2.3.2.2 pont kivételével – mivel ezek a TOP_Plusz-1.1.3-21 (módosított kódszámon TOP_Plusz-6.1.3-21) hatálya alá tartoznak.	Megfelelt / Nem felelt meg
2.3.	Nem támogatható más operatív programok hatálya alá tartozó tevékenység (KEHOP Plusz / IKOP Plusz / VP)	Megfelelt / Nem felelt meg
3.	**Szakmai indokoltság, megalapozottság**	
3.1.	A projekt szakmai indokoltásának és megalapozottságának vizsgálata. Vizsgálandó: - A projekt felépítése logikus, jól átgondolt. - A probléma jól alátámasztott/valós, a támogatást igénylő bemutatja milyen tényadatokra, adatbázisokra, térképekre és egyéb forrásokra támaszkodott, ezek megfelelnek a valóságnak.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg /
	- Van-e strukturális (szabályozási) probléma a beruházást kiváltó okok között. - Megfelelően felmérte-e a támogatást igénylő a helyzetet és körülményeket (a projekt nincs alultervezve/túltervezve, a problémára arányos választ ad, a probléma kontextusát ismeri a pályázó és lehetőség szerint az okokat kezeli). - A pályázó nem hoz létre kihasználatlan kapacitást. - Bemutatásra került az alkalmazott technológia, műszaki-szakmai megoldások indokoltsága, lehetőség szerint figyelembe veszi a legkorszerűbb, leghatékonyabb lehetséges megoldásokat. - A támogatást igénylő a támogatási kérelemben célérték vállalást tett a releváns indikátorokra és releváns szakmai adatszolgáltatási mutatókra vonatkozóan. A célérték vállalások összhangban vannak a bemutatott projekt tartalmával és az indikátorhoz kapcsolódó elvárásokkal. - A megalapozottság keretében vizsgálható: a tevékenységek támogathatósága (a felhívás 2.1. és 6.1. pontját figyelembe véve), a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak (ideértve a felhívás 2.3., 5., 6.2. pontjában foglalt elvárásokat) való megfelelés, a vonatkozó szabványoknak és jogszabályi (hazai/uniós) előírásoknak való megfelelés (a projekt előrehaladottabb kidolgozottsága esetén).	
3.2.	**A fejlesztés országos viszonylatban is meghatározó jelentőségű, kiemelkedő turisztikai értékkel bíró attrakciót hoz létre egy meglévő természeti érték vagy természeti örökség fenntartható aktív- és ökoturisztikai hasznosítása céljából. Ez a támogatási kérelemben, illetve a PET-ben a megadott szempontoknak megfelelően bemutatásra, alátámasztásra került.** **Pilot projekt esetében cél, hogy olyan jó gyakorlatok, módszertani segédletek szülessenek, amelyek széles körben hozzáférhetővé válnak minden érintett számára, aki aktív- vagy ökoturisztikai projektet tervez megvalósítani.**	**Megfelelt / Nem felelt meg**
3.3.	A fejlesztések hozzájárulnak a szezonalitás csökkentéséhez.	Megfelelt / Nem felelt meg
3.4.	**Szolgáltatások csak a turisztikai infrastruktúrát érintő egyéb beruházások részeként finanszírozhatók**	**Megfelelt / Nem felelt meg**
3.5.	A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.	Megfelelt / Nem felelt meg
3.6.	A támogatási kérelemhez benyújtásra került az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ szakmai véleménye. A legalább 700 millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó támogatást igénylő projekt esetén az Aktív-és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ konzorciumi partnerként bevonásra került. (Ez esetben szakmai vélemény kiállítása nem releváns.)	Megfelelt / Nem felelt meg
4.	**Fenntarthatóság és horizontális szempontok**	
4.1.	**A támogatást igénylő a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit bemutatta, kitérve különösen a műszaki, szakmai, szervezeti, személyi és pénzügyi dimenziókra is. A támogatást igénylő vállalta a Felhívásban**	**Megfelelt / Részben megfelelt /Nem felelt meg**

	Értékelési szempont	Minősítés Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg /
	foglalt fenntartási időszakra vonatkozó kötelezettség teljesítését. Ennek keretében vizsgálandó különösen: - Építéssel, eszközbeszerzéssel járó beruházás jövőbeli kihasználtsága reálisan lett megítélve (piacképes valós kereslettel bíró turisztikai termék jön létre) - A tervezett létesítmények a rendelkezésre álló információk alapján olyan műszaki-szakmai tartalommal, minőséggel készülnek, amelyek biztosítják a hosszú távú fenntartást. - Az üzemeltetési költségek reálisak és arányosak a fenntartó költségvetéséhez képest (üzemeltetési modelltől/bevételektől függően), a pénzügyi fenntartás biztosított. - Az üzemeltetéshez rendelkezésre áll-e a humánerőforrás és egyéb elemek, vagy, ha nem/részben, hogyan lesz biztosítva. - A fő beruházási célhoz kapcsolódnak-e olyan kiegészítő elemek, amelyek a beruházás későbbi sikerességét garantálják, amennyiben támogatható és releváns. (A fejlesztett létesítmény törekszik az önfenntartásra, amelyet jövedelemtermelő és vállalkozási tevékenységek is elősegítenek, az erre vonatkozó elképzelések, számítások bemutatásra kerültek a PET-ben.)	
4.2.	A projektek üzleti lehetőséget biztosítanak kkv-k számára.	Megfelelt/Nem felelt meg
4.3.	**A támogatási kérelem megfelel a releváns esélyegyenlőségi elvárásoknak.** A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalások, nyilatkozatok. Ennek keretében az alábbiak kerülnek vizsgálatra: - A férfiak és nők közötti egyenlőségnek, a nemek közötti egyenlőség érvényesítése. - A nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetés megelőzése. - A fogyatékossággal élő személyek számára biztosítandó hozzáférhetőség. - A fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés betervezésre és megvalósításra kerül, amennyiben a projekt tartalma alapján az releváns. - Amennyiben a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét és a tervezett fejlesztés ahhoz való illeszkedését. - Amennyiben a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét.	**Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg**
4.4.	A projekt megfelel a „Ne okozz jelentős kárt” elveknek, a klímareziliencia elvárásoknak és a horizontális követelmények környezeti részének (CPR 9. cikk). - Az Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat előzetes megalapozása megtörtént-e és vállalja a támogatást	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg /
	igénylő, hogy a központi útmutató szerint az Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot legkésőbb az 1. mérföldkőig elkészíti. - A DNSH elvek alapján a projekt rendelkezésre álló szakmai-műszaki tartalma és azok várható hatása alapján megállapítható, hogy az nem okoz jelentős kárt a 6 célkitűzés egyikében sem.	
4.5.	**A támogatást igénylő megismerte az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogokat, és a projekt tervezése során mérlegelte, hogy azok hogyan érintik a projekt megvalósítását. Vállalta továbbá az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglaltak betartását mind a projekt megvalósítása során mind a fenntartási időszak alatt. Tudomásul veszi, hogy az adott elvárás teljesítését az Irányító Hatóság az adott időszakban vizsgálhatja.** **A benyújtott támogatási kérelem vizsgálata során a projekt kapcsán Alapjogi Chartát érintő jogsérelem gyanúja nem merült fel.** **A támogatást igénylő rendelkezik az Alapjogi Chartában szereplő alapjogok a megvalósítás során történő érvényesítésére alkalmas mechanizmusokkal.**	**Megfelelt / Nem felelt meg**
4.6.	A tervezett fejlesztés a természetvédelem és a környezeti fenntarthatóság szempontjai mentén valósul meg	Megfelelt / Nem felelt meg
4.7.	A tervezett fejlesztés hozzájárul a természet és helyi értékek megőrzéséhez A természet megóvására ösztönöz; minimalizálja a turisták negatív környezeti hatásait A létrejövő szolgáltatások kidolgozásakor figyelembe veszik és bevonják a helyi szolgáltatók termékeit, szolgáltatásait	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
4.8.	Biológiai aktivitás megőrzése A fejlesztés során a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerint számított biológiai aktivitás érték a fejlesztéssel érintett telkeken nem csökken, amely a megalapozó dokumentumban vállalásra került.	Megfelelt / Nem felelt meg
5.	**Partnerség**	
5.1.	A megfelelő partnerségi kör bevonás, egyeztetés megtörtént, megfelelően tervezett az együttműködés.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
6.	**Költségvetés vizsgálata**	
6.1.	A projekt megfelel a költségvetési vizsgálati szempontoknak. A kiválasztási kritérium vizsgálja: - a források felhasználásának hatékonyságát, amennyiben releváns a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfeleléssel, - az általános és szakmai belső arányok betartását (felhívás 7.5. pontjában meghatározott költségkorlátok),	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg /
	- az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), - az egyszerűsített költségelszámolási szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek (a felhívás 7.3.1. pontjának megfelelően), a költségvetés indokolt, összhangban áll a helyzetelemzésben foglaltakkal, valamint a tervezett tevékenységekkel.	
7.	**Előnyt jelentő szempontok**	
7.1.	Szakmai indokoltság vizsgálata: A fejlesztés során építenek a helyi adottságokra, a helyi közösség által is támogatottak, számukra előnyösek. A partnerség jegyében bevonják az önkormányzatokat és helyi közösségeket a projekt tervezésébe és a végrehajtás monitoringjába. Megfelelt: Amennyiben a helyi önkormányzattal és a releváns helyi civil szervezetekkel előzetes egyeztetés és igényfelmérés történt, az eredménye bemutatásra került és igazoltan figyelembe veszi a beruházás ennek eredményét. Részben megfelelt: Amennyiben vagy a helyi önkormányzattal vagy a releváns helyi civil szervezetekkel történt előzetes igényfelmérés, eredménye bemutatásra került és igazoltan figyelembe veszi a beruházás ennek eredményét. Nem felelt meg: Amennyiben a beruházás indokoltságát a helyi civil szervezetekkel vagy önkormányzatokkal történt egyeztetés eredménye nem támasztja alá vagy nem került megfelelően bemutatásra. Több fejlesztési helyszín esetében csak abban az esetben adható megfelelt vagy részben megfelelt érték, amennyiben minden helyszín esetében igazolt a megfelelés.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
7.2.	Szinergia vizsgálata: A projekt kapcsolódik korábbi turisztikai fejlesztéshez. Megfelelt: a projekt kapcsolódik más TOP, TOP Plusz, GINOP, VP vagy hazai költségvetési forrásból támogatott turisztikai vagy más, a turisztikai fejlesztés szempontjából releváns fejlesztéshez: pl. kerékpárút fejlesztés, egyéb útfejlesztés, élhető településfejlesztés stb. Részben megfelelt: a projekt kapcsolódik egyéb vonzerőkhöz, de nem kapcsolódik más TOP, TOP Plusz, GINOP, VP vagy hazai költségvetési forrásból támogatott turisztikai vagy más, a turisztikai fejlesztés szempontjából releváns fejlesztéshez. Nem felelt meg: amennyiben a fejlesztés nem kapcsolódik egyéb vonzerőkhöz, vagy más TOP, TOP Plusz, GINOP, VP vagy hazai költségvetési forrásból támogatott turisztikai vagy más, a turisztikai fejlesztés szempontjából releváns fejlesztéshez vagy a kapcsolódás nem került bemutatásra.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
7.3.	Integráltság vizsgálata: A projekt konzorciumi együttműködésben valósul meg. A szempont vizsgálata a PET alapján történik. Megfelelt: a projekt konzorciumban valósul meg és szakmai szervezetet is bevon a konzorciumba. Részben megfelelt: a projekt konzorciumban valósul meg.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg /
	Nem felelt meg: a projekt nem konzorciumban valósul meg.	
7.4.	Költséghatékonyság vizsgálata: Egy új látogató elérésének várható költsége az igényelt támogatási összeg arányában (igényelt támogatás összege / tervezett látogatószám). Megfelelt: 60 ezer Ft –nál alacsonyabb Részben megfelelt: 60 ezer – 77 ezer között. Nem felelt meg: 77 ezer Ft-nál magasabb.	Megfelelt / Részben megfelelt /Nem felelt meg

Terület-specifikus értékelési szempontok a **felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében találhatók.**

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ f) alpontja szerint az irányító hatóság vizsgálja a támogatást igénylő korábbi projektjeivel kapcsolatban a monitoring és információs rendszerben rendelkezésre álló információkat, különösen a pénzügyi korrekciót eredményezett szabálytalanságokat.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ g) alpontja értelmében az irányító hatóság figyelembe veszi az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet IX. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig, támogatási összegig vagy finanszírozási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Csekély összegű támogatás esetén:

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai uniós működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző két pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:

A helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 56. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére a helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatást, ha a támogatás összege egyazon infrastruktúra esetén meghaladja a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget, vagy a projekt összköltsége meghaladja a 20 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás helyi infrastruktúra építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtható, ha ezen infrastruktúra helyi szinten hozzájárul az üzleti és a fogyasztói környezet korszerűsítéséhez és ipari bázisok fejlesztéséhez.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árnak szokásos piaci árnak kell lennie.

Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

Kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén:

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 53. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami

támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, *működési vagy zenei és irodalmi alkotások* kiadásához nyújtott támogatásként a következőkhöz nyújtható:

a) muzeális intézmény, levéltár, könyvtár, művészeti vagy közművelődési intézmény - ide értve a közösségi teret -, koncertterem, filmszínház,
b) tárgyi kulturális örökség, régészeti lelőhely, emlékmű, történelmi emlékhely és épület, a kulturális örökséghez kapcsolódó természeti örökség, kulturális vagy természeti örökséggé nyilvánított örökség,
b) a szellemi kulturális örökség valamennyi formája (pl. népi hagyományok, kézművesség),
c) művészeti vagy kulturális esemény, előadás, fesztivál, kiállítás és hasonló kulturális tevékenység,
d) kulturális és művészeti oktatási tevékenység, a kulturális kifejezésmódok sokfélesége védelmének és támogatásának jelentőségét tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok, ideértve az új technológiák alkalmazását is ezen célokra,
e) zenei és irodalmi alkotások írása, szerkesztése, gyártása, terjesztése, digitalizálása, kiadása és fordítása

10.TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön - sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén - a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a https://www.palyazat.gov.hu honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.[26]

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő jogalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ”ÁÚF 21-27”- c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

[26] Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

Az ”ÁÚF21-27” és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató

I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valódiságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal az Egységes Fejlesztéspolitikai Ügyfélszolgálathoz a 06/1 896-0000 normál díjazású telefonszámon, amely az alábbi nyitvatartási időben áll rendelkezésre:

- érdeklődés általános pályázati lehetőségekkel kapcsolatban: hétfőtől péntekig 9-től 16 óráig,
- érdeklődés már benyújtott pályázattal kapcsolatos konkrét ügyben: hétfőtől csütörtökig 9-től 12 óráig,
- segítségkérés a pályázati informatikai rendszerek használatával kapcsolatban: hétfőtől péntekig 9-től 16 óráig.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol az Egységes Fejlesztéspolitikai Ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

1. Szakmai megalapozó tanulmány (PET) digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban
2. Helyszínrajz / vázrajz a megújításra kerülő ingatlanról, helyszínről, fotódokumentáció
3. Konzorciumi megállapodás támogatási kérelem benyújtásához (amennyiben releváns)
4. Ingatlanvásárlás esetén: a támogatásból megvásárolni kívánt ingatlanról szóló hivatalos értékbecslés minősített értékbecslőtől (amennyiben releváns)
5. Ingatlankiváltást tartalmazó projekt esetében az ingatlankiváltásról megfelelően alátámasztott, indokolt és valós igényekre építő nyilatkozat (amennyiben releváns)
6. Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ által aláírt szakmai vélemény 700 millió Ft támogatási igényt el nem érő projektek esetében
7. A) főtevékenység esetén szakmai szervezet nyilatkozata, amennyiben nem tagja a konzorciumnak
8. Energiatanúsítvány a megújításra kerülő épületről (amennyiben releváns).

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges:

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns)
4. Nyilatkozat finanszírozási mód választásáról

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Nem releváns

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

A beavatkozás az ország kevésbé fejlett régióiban nyújt támogatást a több megállópontot érintő, országos jelentőségű hálózatos fejlesztésekhez, illetve országos jelentőségű aktív- és ökoturisztikai fejlesztések megvalósításához.

Az aktív- és ökoturisztikai fejlesztések elsősorban természetileg különleges adottságokkal bíró, elmaradottabb vidéki területeket céloznak, ahol egyéb gazdasági tevékenységek híján a helyi lakosság foglalkoztatási lehetőségei nagyon korlátozottak. Ezekben a térségekben gyakran a turizmus jelenti az egyetlen kitörési lehetőséget, következésképpen az ágazat kiemelten fontos szerepet játszik a vidéki térségek munkahelyteremtésében, ahol kevés számú munkahely létrejötte is jelentős hatású lehet.[27]

A fejlesztések minden esetben a helyi közösség érdekeivel és a természetvédelmi szempontok figyelembevételével valósulnak meg, így túlmutatnak a gazdasági hasznokon, hosszú távon szolgálják egy térség, helyi közösség, és a természet fenntartható fejlődésének érdekeit is. Az aktív turizmus tehát társadalmi státusztól függetlenül szolgálja a lakosságot, ezáltal erősíti a társadalmi befogadást.

Az előző uniós ciklusban számos intézkedés támogatott aktív- és ökoturisztikai fejlesztéseket, megkezdődött az aktív-turisztikai hálózatok alapjainak kiépítése. A fejlesztések folytatása, további területek számára történő elérhetővé tétele, valamint a túratípusok közötti együttműködés, a hálózatosodás és az egységes szolgáltatási színvonal kialakítása a következő időszak feladata.

Tárgyi felhívás a területi szereplők Kormány által elfogadott integrált területi programjainak a megvalósítását szolgálja.

A felhívás hozzájárul a Duna Régió Stratégia 1. pillér KK 3 Kultúra és idegenforgalom, az emberek egymással való kapcsolatteremtése kiemelt kérdés, 1., 3. fellépések valamelyikének megvalósulásához.

Jelen felhívás keretében kizárólag olyan támogatási kérelmek támogathatók, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzéseknek.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:

Törvények:

2003. évi CXXV. évi törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

2011. évi CXCV. törvény államháztartásról

2000. évi C. törvény a számvitelről

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

2011. évi LXXVII. törvény a világörökségről

Uniós jogszabályok:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1058 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint

[27] Kis K.–Tóth A. (2016): Az ökoturizmus helyi rendszerének vizsgálata Poroszlón, különös tekintettel a Tisza-tavi Ökocentrum helyi gazdaságfejlesztési szerepének értékelésére. Észak-magyarországi Stratégiai Füzetek, 13:(1), pp. 73–91

az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

Alapjogi Charta

Rendeletek:

256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról

1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról

314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról

314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról

321/2011, (XII. 27.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról

Egyéb előírások:

e-UT 03.04.13 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírás (ÚME)

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Turizmus 2.0

187/2023. (V. 12.) Korm. határozatával elfogadott Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 203027/2015. (VI. 2.) MvM rendelet a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről

Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez

Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz c. útmutató

Arculati Kézikönyv Plusz c. útmutató

Bejárható Magyarország arculati útmutató https://aofk.hu/top-plusz-informacios-tabla-arculat/

Útmutató az aktív- és ökoturisztikai fejlesztésekhez https://aofk.hu/top-plusz-aktiv-utmutatok/

13.3. További mellékletek

A) <u>Területspecifikus mellékletek:</u>

1) Bács-Kiskun vármegye
   - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-BK1
   - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-BK2
2) Baranya vármegye
   - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-BA1
   - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-BA2
3) Békés vármegye

- TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-BS1

4) Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-BO2)
5) Csongrád-Csanád vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-CS1)
6) Fejér vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-FE1)
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-FE2)
7) Győr-Moson-Sopron vármegye
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-GM2)
8) Hajdú-Bihar vármegye
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-HB2)
9) Heves vármegye
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-HE2)
10) Jász-Nagykun-Szolnok vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-JN1)
11) Komárom-Esztergom vármegye
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-KO2)
12) Nógrád vármegye
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-NG2)
13) Pest vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-PT1)
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-PT2)
14) Somogy vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-SO1)
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-SO2)
15) Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-SB1)
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-SB2)
16) Tolna vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-TL1)
17) Vas vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-VS1)
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-VS2)
18) Veszprém vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-VE1)
   - TKR kiemelt eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-VE2)
19) Zala vármegye
   - TKR standard eljárásrendű (EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-ZA1)

B) <u>Szakmai mellékletek:</u>

1. Útmutató a Projekt Előkészítő Tanulmány elkészítéséhez
2. Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
3. Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében
4. Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatási kérelem benyújtására
5. Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatásban részesített projekt megvalósítására
6. Kerékpárforgalmi létesítmények mellé telepíteni javasolt és nem javasolt növények
7. Jelentős hiányosságok kerékpárforgalmi létesítmény fenntartása során

8. Kerékpárforgalmi hálózati terv javasolt felépítése
9. Likviditási terv sablon

C) Fogalomjegyzék:

Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat: olyan eljárás, amely megakadályozza, hogy az infrastruktúra potenciális hosszú távú éghajlati hatásoknak legyen kiszolgáltatva, egyúttal biztosítja az „első az energiahatékonyság” elvének érvényesülését, valamint azt, hogy a projektből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás szintje összhangban legyen a 2050-es klímasemlegességi célkitűzéssel.

Elektromos töltőberendezés: olyan villamos berendezés, amely legalább egy darab normál vagy nagy teljesítményű töltőponttal rendelkezik.

a) **Normál teljesítményű elektromos töltőpont:** olyan elektromos töltőpont, amely a töltés folyamán legfeljebb 22 kW villamos teljesítmény leadására alkalmas, nem foglalja magában a 3,7 kW vagy annál kisebb villamos teljesítményű, háztartásban létesített, nyilvánosan nem hozzáférhető berendezéseket, vagy amelyek elsődleges rendeltetése nem az elektromos meghajtású gépjárművek töltése;
b) **Nagy teljesítményű töltőpont:** olyan elektromos töltőpont, amely a töltés folyamán 22 kW-nál nagyobb villamos teljesítmény leadására alkalmas.

Elektromos töltőállomás: legalább 2 darab nyilvános töltőberendezést magában foglaló terület, amely az elektromos meghajtású jármű villamosenergia-tárolójának töltését biztosítja az elektromobilitás felhasználó részére eseti töltés vagy tartós jogviszony keretében.

Elektromos töltőhely: az elektromobilitás szolgáltatás igénybevételére a nyilvános töltőberendezés előtt kijelölt hely.

Elektromos töltőpont: az elektromos töltőberendezésen található töltőcsatlakozó, amely kizárólag egy elektromos meghajtású gépjármű villamosenergia-tároló rendszerének feltöltésére alkalmas egyidejűleg.

Turisztikai infrastruktúra: szolgáltatások önállóan nem kizárólag turisztikai infrastruktúra fejlesztéssel együtt támogathatók. Jelen felhívás keretében turisztikai infrastruktúra alatt kizárólag az építési beruházásokat értjük, nem fogadható el a számvitelben beruházásként aktiválható egyéb tevékenység (pl. immateriális javak beruházásként történő aktiválása).

TERÜLETSPECIFIKUS MELLÉKLET

TERÜLET: PEST VÁRMEGYE

(EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-6.1.4-23-PT1)

FELHÍVÁS SZÁMA: TOP_PLUSZ-6.1.4-23

A rendelkezésre álló forrás

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg:

		Ft
Teljes rendelkezésre álló keretösszeg, összes elszámolható költség alapon		
	Aktív turizmus fejlesztése fejlesztési cél számára elkülönített indikatív keretösszeg	**7 936 721 124**
	1. benyújtási szakasz	4 936 721 124
	2. benyújtási szakasz	3 000 000 000

A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 10-32 db

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A támogatási kérelmet az elektronikus kitöltő program segítségével az alábbi benyújtási szakaszokban nyújthatja be:

1. benyújtási szakaszban: 2023.11.24. 00:00-től – 2024.01.19. 23:59-ig

   Az első benyújtási szakaszban nem nyújtható be kérelem a felhívás 2.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek D) pontja szerinti főtevékenységre

2. benyújtási szakaszban 2024.01.22. 00:00-től – 2024.02.22. 23:59-ig
   A második benyújtási szakaszban kizárólag a felhívás 2.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek D) pontja szerinti főtevékenységre nyújtható be kérelem

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége[1] az

1. benyújtási szakaszban: legfeljebb: 2 000 000 000 Ft
2. benyújtási szakaszban legfeljebb: 3 000 000 000 Ft

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege az:

[1] A „projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége” fogalom megegyezik a 2014-2020-as programozási időszakban használt *„projekt maximálisan elszámolható költsége” fogalommal, tehát az itt megjelenő összeg tartalmazza a társfinanszírozást is.*

1. benyújtási szakaszban minimum 200 000 000 Ft, maximum 2 000 000 000 Ft
2. benyújtási szakaszban minimum 200 000 000 Ft maximum 3 000 000 000 Ft

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Terület-specifikus értékelési szempontok:

	Értékelési szempont	**Adható pontszám**	**Magyarázat**
0.	A projekt tartalmi megfelelősége	0-71	Az általános és felhívás-specifikus szövegesen értékelt releváns kiválasztási kritériumok alapján elért pontszám arányos összege.
1.	**Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz**		
1.1	A projekt illeszkedik Pest Megye Területfejlesztési Program beavatkozásaihoz	0/5/10/15/20	A támogatást igénylő a Projekt-előkészítő tanulmányban (továbbiakban PET) meghatározza és indokolja, hogy a tervezett beruházás hogyan illeszkedik a Pest Megyei Területfejlesztési Program (http://www.pestmegye.hu/dokumentumok-teruletfejlesztes/4432-pest-megyei-teruletfejlesztesi-program-2021-2028) beavatkozásaihoz. Minden megfelelően indokolt illeszkedésért 5 pont adható, de legfeljebb 4 db illeszkedés bemutatására kaphat pontot a támogatást igénylő. Az értékelésnél az alábbi illeszkedések vehetők figyelembe: Pest megye gazdaságában meghatározó súlyú ágazatok fejlesztése [P1.2-intézkedés] Nemzetközi és országos kerékpáros kapcsolatok fejlesztése [P3.3.c] Közlekedésbiztonsági beavatkozások [P3.3.d] Környezet-, levegőminőség-, zaj-, talaj- és földvédelem [P4.2.c] Természeti területek és értékek megóvása, a megye ökológiai térszerkezetének fejlesztése [P4.2.b] Pest megyében lévő kulturális értékek megőrzése és helyi identitás erősítése [P5.3- intézkedés]
2.	**Klímabarát, klímaalkalmazkodást segítő, környezeti szempontból fenntartható, vagy biodiverzitás megőrzését előmozdító megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése**		
2.1.	A turisztikai fejlesztés a természet, a környezet védelmét kiemelten szem előtt tartja	0/3/6/9/12/15	A turisztikai beruházás az ökológiai hálózat védelméhez, a biodiverzitás megőrzéséhez, illetve a természeti környezet megismeréséhez, védelméhez hozzájáruló fejlesztési elemeket tartalmaz. Fejlesztési elemenként 3 pont, de

	Értékelési szempont	Adható pontszám	Magyarázat
			legfeljebb öt elem vehető figyelembe. A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni.
2.2.	A fejlesztést Nemzeti Park valósítja meg, hozzájárulva a természeti értékek megőrzéséhez, megismertetéséhez	0/10	A fejlesztést Nemzeti Park valósítja meg, vagy konzorciumi partnerként vesz részt a fejlesztésben. Igen- 10pont Nem- 0pont A szempontnak való megfelelés vizsgálata a projekt adatlap alapján történik.
3.	**Hozzájárulás belső társadalmi és területi kiegyenlítődéshez**		
3.1.	A létrehozott kínálat regionálisan, vagy települési szinten innovatív (új termék, vagy olyan termék, amely rendelkezik beazonosítható újdonságtartalommal): a fejlesztés eredményeként a desztináció kínálatában új, unikális kínálati elem jön létre	0/1/2	Új, a térség kínálatában még nem létező vonzerő jön létre (csak olyan fejlesztés vehető figyelembe, amely legalább járási szinten jelenleg nem található meg a turisztikai kínálatban) és ez a PET-ben egyértelműen bemutatásra került. – 2 pont A térségben már jelen lévő, de az adott településen új turisztikai termék fejlesztése történik – 1 pont Már meglévő turisztikai termék, attrakció fejlesztése – 0 pont A szempontnak való megfelelést a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
3.2.	A támogatást igénylő bejegyzett területfejlesztési önkormányzati társulás, térségi fejlesztési tanács, vagy turisztikai klaszter tagja.	0/8	A támogatást igénylő bejegyzett területfejlesztési önkormányzati társulás, térségi fejlesztési tanács, vagy turisztikai klaszter tagja. Amennyiben a pályázók konzorciumi formában nyújtják be a támogatási kérelmüket, úgy abban az esetben kaphatják meg a pontot, ha a konzorciumi tagok legalább hetvenöt százaléka tagja a hivatkozott szervezetnek. Igen - 8 pont Nem - 0 pont A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni. Az igazoló dokumentumot a pályázathoz szükséges mellékelni.
3.3.	Életkortól független, családbarát megoldások alkalmazása a projektben	0/1/2/3	A turisztikai fejlesztés olyan családbarát elemeket tartalmaz, amely több generáció számára is turisztikai értéket hordoz. Megoldásonként 1, de legfeljebb 3 pont adható. A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni.
4.	**Indokoltság**		

	Értékelési szempont	Adható pontszám	Magyarázat
4.1.	A támogatási kérelemben szereplő fejlesztés az ITP-ben és a megye területfejlesztési programjában kijelölt komplex turisztikai fejlesztésre javasolt térségben valósul meg.	0/10/30	A megvalósítás helyszíne (hálózat esetén a fejlesztési helyszínek többsége az adott térségben található) Pest Megyei Közgyűlés sz. határozatával elfogadott megyei Integrált Területi Program térképe alapján: Dunakanyar Kiemelt Turisztikai Térséghez, Pilis-Budai aktív turisztikai térséghez, Ráckevei-Duna turisztikai térséghez tartozó település – 30 pont Gödöllői dombság és Galga mente turisztikai térséghez, Délkelet Pest vármegyei termál- és ökoturisztikai térséghez tartozó település - 10 pont egyéb település – 0 pont Konzorciumi pályázat esetében akkor adható maximális pontszám, ha a fejlesztéssel érintett települések többsége a kijelölt turisztikai térségeken belül található!
4.2.	A fejlesztés hozzájárul a megyei értéktárba felvett kiemelt érték jobb turisztikai hasznosításához	0/4	A fejlesztés a megyei értéktárban szereplő értéket bemutat, vagy ahhoz kapcsolódik. - 4 pont A fejlesztés a megyei értéktárban szereplő értékeket nem mutatja be - 0 pont A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni.
4.3.	A fejlesztés 4 évszakos	0/3/6	Mind a négy évszakban vonzerőt jelent – 6 pont Legalább tavasztól őszig igénybe vehető vonzerő – 3 pont Csak egy évszakban jelent vonzerőt – 0 pont Fentiek a PET-ben leírtak alapján kerülnek értékelésre.
4.4.	A fejlesztéssel érintett településen, vagy több települést érintő fejlesztés esetében legalább egy településen van a turisztikai fejlesztést kiszolgálni képes szálláshely	0/2/3/5	A PET-ben a támogatást igénylőnek be kell mutatnia, hogy a fejlesztéssel érintett település/települések mennyi és milyen kereskedelmi / regisztrált magánszálláshellyel rendelkezik. A szempontnak való megfelelés kizárólag a KSH, vagy az önkormányzat hivatalos adatai, statisztikái alapján fogadható el. A településen/településeken mindkét típusú szálláshely van – 5 pont A településen/településeken van kereskedelmi szálláshely – 3 pont A településen/településeken van regisztrált magánszálláshely – 2 pont A településen/településeken nincs kereskedelmi, vagy regisztált magánszálláshely – 0 pont Konzorciumi pályázat esetében az

	Értékelési szempont	Adható pontszám	Magyarázat
			értékelést a résztvevő településekre összesítve kell elvégezni.
4.5.	A fejlesztéssel érintett településen, vagy több települést érintő fejlesztés esetében legalább egy településen van a turisztikai fejlesztést kiszolgálni képes vendéglátóhely	0/5	A településen/településeken van a turisztikai fejlesztést kiszolgálni képes éttermi szolgáltatást nyújtó vendéglátóhely (étterem, bisztró, kifőzde stb.) Igen – 5 pont Nem – 0 pont A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni. Konzorciumi pályázat esetében az értékelést a résztvevő településekre összesítve kell elvégezni.
4.6.	A fejlesztett helyszín, vagy hálózatos fejlesztés esetében legalább egy helyszín megközelíthetősége - különös tekintettel a fenntartható közlekedési formákra (pl.: tömegközlekedés, kerékpár)	0/2/4/6	A PET bemutatása alapján, az alábbi közlekedési eszközökkel történő megközelítésre adható pont: A fejlesztés helyszíne kerékpárúton (beleértve kerékpársáv, kerékpárnyom stb) megközelíthető. – 2 pont A fejlesztés helyszíne a menetrendszerinti tömegközlekedési eszköz egy kilométeres körzetében található. – 2 pont A fejlesztés helyszíne közúton megközelíthető és a helyszínen a parkolás megoldott (vagy a beruházás keretében, vagy ahhoz kapcsolódóan kerül sor ennek kialakítására) – 2 pont A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni. Hálózatos fejlesztés esetében a hálózat egésze vizsgálandó és a pontszerzéshez elegendő, ha a hálózat valamely pontja megközelíthető.
4.7.	A fejlesztés hozzájárul a vendégfogadás, illetve vendéglátás feltételeinek javításához	0/2/4/6	A fejlesztés keretében, kialakításra kerülnek olyan projektelemek is, amelyek a vendégfogadás, illetve vendéglátás feltételeit javítják. Megoldásonként 2 pont adható de legfeljebb három megoldás vehető figyelembe az értékelésnél. A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni.
4.8.	A fejlesztés hozzájárul a település turisztikai szempontból értékes területeinek jelenleginél jobb hasznosításához	0/5	A turisztikai fejlesztés önkormányzati, vagy állami tulajdonon valósul meg. Igen - 5 pont Nem – 0 pont A szempontnak való megfelelést a PET-ben szükséges bemutatni.
4.9.	A támogatási kérelem olyan fejlesztést céloz, amely a kerékpáros, vízi, gyalogos,	0/6	A támogatási kérelem olyan fejlesztést céloz, amely a kerékpáros, vízi, gyalogos, lovas jármódok közötti váltást tesz lehetővé.

	Értékelési szempont	Adható pontszám	Magyarázat
	lovas járművek közötti váltást tesz lehetővé.		Igen - 6 pont Nem - 0 pont A szempontnak való megfelelés vizsgálata az adatlapon és a PET-ben szereplő információk alapján történik.
	Összesen:	**202**	

KONZORCIUMI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
Támogatási kérelem benyújtására

1. Jelen konzorciumi együttműködési megállapodás (a továbbiakban Megállapodás) aláírásával a **2.** pontban megnevezett szerződő felek konzorciumot hoznak létre abból a célból, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a **TOP_Plusz-6.1.4-23 kódszámú, Aktiv turizmus fejlesztése** című felhívásra (a továbbiakban: felhívás) támogatási kérelmet nyújtsanak be, és a támogatási kérelem támogatása esetén az abban foglalt célt közös együttműködéssel megvalósítsák.

A támogatási kérelem címe: _____

2. A konzorcium tagjai (a továbbiakban Tagok) az alább felsorolt intézmények, szervezetek és személyek, akik az **1.** pontban megjelölt támogatási kérelemben meghatározott cél(ok) megvalósításában a támogatási kérelemben foglaltaknak megfelelően a jelen Megállapodás keretei között részt vállalnak:

Szervezet neve:	
Postacím:	
Székhely:	
Azonosító szám (törzs-szám/cégjegyzékszám):	
Adószám:	
Aláírásra jogosult képviselője:	

Szervezet neve:	
Postacím:	
Székhely:	
Azonosító szám (törzs-szám/cégjegyzékszám):	
Adószám:	
Aláírásra jogosult képviselője:	

Szervezet neve:	
Postacím:	
Székhely:	

Azonosító szám (törzs-szám/cégjegyzékszám):	
Adószám:	
Aláírásra jogosult képviselője:	

Szervezet neve:	
Postacím:	
Székhely:	
Azonosító szám (törzs-szám/cégjegyzékszám):	
Adószám:	
Aláírásra jogosult képviselője:	

A Konzorcium vezetőjének a jelen Megállapodás aláírásával a Tagok _____ (a továbbiakban Vezető-t) választják.

3. Jelen Megállapodás aláírásával a Tagok Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:11. §-a és 6:15. §-a alapján meghatalmazzák a Vezetőt, hogy helyettük és nevükben a támogatási kérelmet aláírja, benyújtsa és a támogatási kérelem elbírálása során a konzorciumot képviselje.
A Tagok kijelentik, hogy a támogatási kérelemben foglaltakat ismerik, és az abban foglaltakat magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

4. Jelen Megállapodás aláírásával a Tagok kötelezettségek vállalnak arra, hogy a támogatási kérelem támogatása esetén a projektet az abban foglaltak szerint megvalósítják, és ennek érdekében együttműködnek.

5. Tagok kijelentik, hogy a felhívás részét képező „Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására” című dokumentumot ismerik, és a támogatási kérelem támogatása esetén az abban foglalt tartalommal, valamint a támogatási kérelemben és a támogatási kérelemről hozott döntésében foglalt tartalommal szerződést kötnek.

6. Jelen Megállapodás a támogatási kérelem mellékletét képezi.

7. Jelen Megállapodás megszűnik, ha a támogatási kérelem nem részesül támogatásban, illetve ha a Tagok a projekt megvalósítására konzorciumi együttműködési megállapodást kötnek.

A Tagok a Megállapodást átolvasták, és közös értelmezés után, mint akaratukkal és elhangzott nyilatkozataikkal mindenben egyezőt aláírták.

8. A Tagok egyéb megállapodásai:

_____…….[1]

Konzorcium vezetője	konzorciumi tag	konzorciumi tag
.....	.....	.....
Név	Név	Név
.....	.....	.....
Szervezet	Szervezet	Szervezet
P.H.	P.H.	P.H.
Aláírás dátuma:	Aláírás dátuma:	Aláírás dátuma:
……	……	……

konzorciumi tag	konzorciumi tag
.....	.....
Név	Név
.....	.....
Szervezet	Szervezet
P.H.	P.H.
Aláírás dátuma:	Aláírás dátuma:
……	……

[1] A tagok a minta által nem szabályozott kérdéseket is rendezhetnek, ezek azonban nem lehetnek ellentétesek az 1-7. ponttal, illetve az 1-7. pontok nem törölhetők.